

KNNV

VOGELWERK GROEP BEVELANDEN

Mededeling No. 3

**BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997
EN ENIGE HISTORISCHE GEGEVENS**

1997

**Door: André Hannewijk &
Mark Hoekstein**

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

CHAPTER I

THE DISCOVERY OF AMERICA

THE first discovery of America was made by Christopher Columbus in 1492. He sailed from Spain in August and reached the island of San Salvador in the Bahamas in October. This was the beginning of the European discovery of the New World.

Before Columbus, other explorers had sailed across the Atlantic Ocean. In 1492, John Cabot sailed from England and reached the coast of North America. In 1497, Bartolomeu Dias sailed from Portugal and reached the southern tip of Africa. In 1482, Vasco da Gama sailed from Portugal and reached India.

Columbus's discovery of America led to the European colonization of the Americas. The Spanish, French, and British established colonies in North and South America. The discovery of America also led to the development of the transatlantic slave trade.

The discovery of America was a major event in world history. It opened up new opportunities for exploration and trade. It also led to the development of the modern world.

INHOUD

1 Inleiding

2 Beschrijving en historie van de inlagen, karrevelden en kleiputten

2.1 Algemeen

2.2 Bespreking inlagen, karrevelden en kleiputten

3 Werkwijze broedvogelinventarisatie

4 Resultaten en bespreking

4.1 Soortbesprekingen

4.2 Gebiedsbesprekingen

5 Conclusies en aanbevelingen

Dankwoord

Literatuur

Bijlagen

- I Broedvogels Inlaag Anna Frisopolder in 1961, 1967 en 1996
- II Broedvogels in 1978
- III Broedvogels in de inagen van het Zeeuwse Landschap in 1979 en 1983
- IV Broedvogels in de periode 1983 - 1991
- V Broedgevallen van kustbroedvogels in de periode 1989 - 1996
- VI Voor- en achteruitgang van broedvogels in de inlagen
- VII Waarnemingen van enkele niet-broedvogels in 1997
- VIII Stippenkaarten van enkele soorten broedvogels
- IX Bestede inventarisatie-uren per inlaag

1 INLEIDING

In het voorjaar en de zomer van 1997 werden de broedvogels van het grootste deel van de inlagen (*) van Noord-Beveland geïnventariseerd door leden van de KNNV-Vogelwerkgroep de Bevelanden. In de Inlaag Anna Frisopolder geschiedde dit in overleg met Staatsbosbeheer (Piet de Keuning). De Inlaag Thoornpolder, de Inlaag Keihoopte, het Karreveld Waterhoefje, de Inlaag Vlietepolder, de 's Gravenhoek en de Oesterput werden geïnventariseerd voor Stichting het Zeeuwse Landschap. Inventarisatie van de Wanteskuup gebeurde op eigen initiatief vanaf de vrij toegankelijke onderhoudswegen langs de Oosterscheldedijk.

In dit verslag wordt allereerst een beschrijving van de ontstaansgeschiedenis en van de huidige situatie van de inlagen gegeven. De gevolgde methode van inventariseren wordt toegelicht. Vervolgens worden de resultaten van de inventarisatie gepresenteerd. Gegevens worden per vogelsoort besproken en zover mogelijk vergeleken met oude broedvogelgegevens. Daarna worden per inlaag karakteristieken van de broedvogelbevolking behandeld met daarbij opmerkingen met betrekking tot beheer, trends en invloeden op broedvogels.

* In dit rapport worden de deelgebieden voor het gemak verder steeds 'inlagen' genoemd alhoewel voor enkele terreinen deze benaming niet correct is, zie hoofdstuk 2.

2 KORTE BESCHRIJVING HISTORIE VAN DE INLAGEN EN KARREVELDEN OP NOORD-BEVELAND

2.1 Algemeen

Rond de Middeleeuwen bestond het oude Noord-Beveland uit twee eilanden, gescheiden door de noord-zuid gerichte geul de Wijtvliet.

In de 13e eeuw werden zowel in het westen als ook in het oosten enkele schorren ingedijkt. In 1386 damde men de Wijtvliet in het noorden en zuiden af zodat Noord-Beveland een eiland werd, beschermd door dijken.

Stormvloeden teisterden in de 14e en 15e eeuw het eiland, waardoor de dijken achteruit, en polders verloren gingen. Op 5 november 1530 zorgde de St.Felixvloed ervoor dat heel het eiland onder water kwam te staan. In 1532 braken, ten gevolge van een noordwesterstorm, de pas herstelde dijken opnieuw door. De noordelijk gelegen polders, met name de Oud Noord-Beveland polder, hebben veel te lijden gehad van dijk- en oevervallen. Het duurde nu tot na de 80 jarige oorlog, voordat men weer aan de herbedijking begon. In de periode van 1598 tot 1687 ontstonden door bedijking van open aanwassen dertien nieuwe polders.

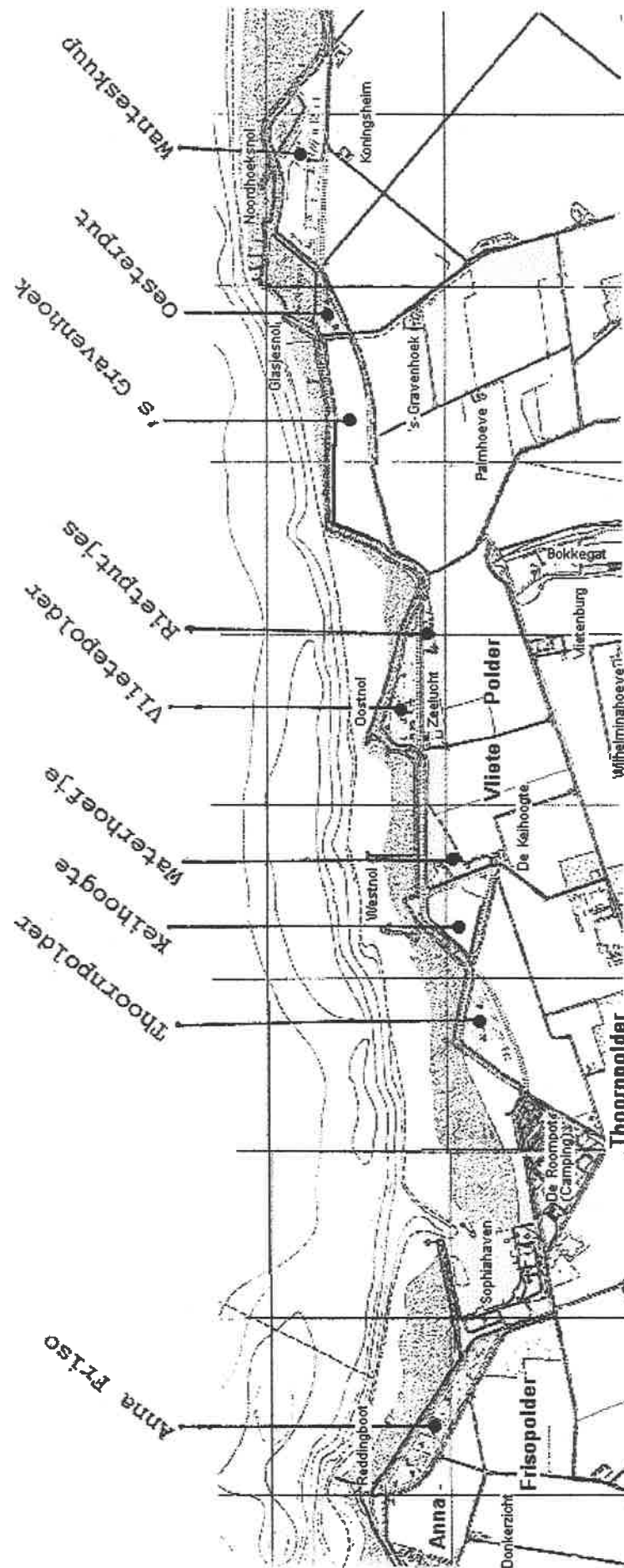
Tot aan 1856 loopt de strijd tegen het water als een rode draad door de geschiedenis van het eiland heen. Er werden inlagen aangelegd op plaatsen waar men dijkdoorbraken voorzag. Met name op die plaatsen waar vlak langs de zeewering diepe stroomgeulen liepen. Deze stroomgeulen werden als het ware steeds meer naar de kant gedrukt doordat uitgestrekte slikken en zandplaten in het mondingsgebied van de huidige Oosterschelde zich geleidelijk uitbreidden.

De inlagen, ook wel Kuppen genoemd, zijn ontstaan door de aanleg van een reservedijk achter de bestaande zeedijk.

De grond die nodig was om een reservedijk aan te leggen werd ter plekke tussen de twee dijkstelsels of in het achterland weggegraven. Door de graafwerkzaamheden ontstonden moerassige laagten, soms doorsneden door spekdammetjes waarlangs de klei werd afgevoerd. Als het werk geklaard was bleef er een klein gebiedje achter wat niet interessant was voor de landbouw. Hooguit was het nog van betekenis voor marginale beweiding, het winnen van veen of om er riet in te snijden.

Was er grond nodig uit het achterland voor verdere versterking van de dijk, dan karte men de klei uit een terrein net achter de reservedijk. Dat afkarren deed de waarde van de grond eveneens sterk verminderen. De zogenaamde karrevelden waren daardoor alleen nog geschikt voor het houden van schapen of als hooiland.

Ook werd klei gehaald door putten achter de reservedijk te graven. De klei uit de zogenaamde kleiputten werd ook voor versterking van de dijk gebruikt.

Figuur 1. Ligging van de verschillende geïventariseerde 'inlagen' op Noord Beveland

2.2 Bespreking inlagen, karrevelden en kleiputten

De inlagen, karrevelden en kleiputten, welke zijn onderzocht, worden besproken in volgorde van ligging van west naar oost. Het nummer voor de naam van de inlaag verwijst naar figuur 1, de kaart van de inlagen en karrevelden. Per inlaag wordt aangegeven: het oppervlak van het onderzochte gebied, de beherende instantie, een stukje ontstaansgeschiedenis en een beknopte biotoopbeschrijving van het terrein.

1. Inlaag Anna Friso of De Kuup van Swennen (16 ha.), beheerder: Staatsbosbeheer

De Anna Frisopolder is bedijkt in 1747. Er traden dertig oevervallen op. De huidige zeedijk werd in 1879 als inlaagdijk gelegd. In 1888 moest deze inlaag worden prijsgegeven en werd de inlaagdijk een zeeverende dijk.

In 1905 werd een nieuwe inlaagdijk aangelegd, waardoor de huidige inlaag ontstond. De grond van de inlaagdijk is afkomstig uit de inlaag. Hierdoor zijn een aantal kleiputten ontstaan met een betrekkelijk ondoorlatende bodem. De putten bestaan deels uit open water en deels uit riet- en biezen vegetaties.

Sinds 1962 werd het gebied door Staatsbosbeheer gehuurd van het waterschap Noord Beveland en als reservaat beheerd. Later kwam het in bezit van Staatsbosbeheer.

2. Inlaag Thoornpolder (9.27 ha.), beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

De inlaag dateert uit 1879. Rond 1800 traden herhaaldelijk oevervallen op. In 1808 liep door een stormvloed de gehele Thoornpolder onder water. Ten gevolge van een dijkdoorbraak inundeerde in 1877 een eerder aangelegde inlaag. In 1897 legde men de huidige inlaagdijk. In 1953 liep het gebied voor de laatste keer onder, maar door wegzijging was het gebied weer spoedig vrij van het zeewater. De inlaag bestaat uit twee ondiepe plassen omringd door riet. Aan de westkant liggen enkele laagliggende graslandpercelen waarin een put is gesitueerd.

Sinds 1 januari 1965 is de inlaag in erfpacht van het Waterschap Noord Beveland en wordt sindsdien als natuurgebied beheerd.

3. Inlaag Keihoogte (5 ha.), beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

Deze inlaag is eigenlijk geen echte inlaag. Ze is ontstaan in het kader van de dijkverzwaring van 1980. Vroeger was het een luwe hoek in de zeevering met een strandvlakte waarop jonge duintjes zijn gevormd. Om deze duinvorming te bespoedigen is wilgenrijshout aangeplant. Eerder vormde dit gebied een onderdeel van van de Torenpolder, die in 1877 inundeerde.

Aan de noordoostkant vinden we, in de nog overgebleven duintjes, een klein bosje met wilg en duindoorn. Een groot deel van het gebied wordt in beslag genomen door open water. Verder zijn er vochtige en droge graslanden op kalkhoudend zand. In het gebied staat een vogelobservatiehut. Het terrein wordt extensief beweid met rundvee.

4. Karreveld Waterhoefje (8 ha.),
beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

Het gebied wordt aan de zuidkant geheel door een watergang omzoomd. Enkele slikkige gedeelten komen langs de watergang en binnen het grasland-areaal voor. In het ondiepe gedeelte van de laagte, waar de watergang eindigt, ligt tevens een eilandje.

Aan de noordwestkant ligt een put begroeid met veel riet. Op het onderzochte terrein staat een woonhuis met een schuur. Verder nog een opslag schuur van het Waterschap. Rond de bebouwing is aanplant van struiken en jonge bomen.

Naar het noorden en noordoosten liggen enkele graslandjes.

5. Inlaag Vlietepolder (7.15 ha.),
beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

Door inundatie van de polders Oud 's Gravenhoek, nieuw 's Gravenhoek en Ouweleck in respectievelijk 1732, 1743 en 1780, werd de Vlietepolder waterkerend. Na diverse vallen van de vooroever, bezweek in 1835 de zeedijk en werd een in dat zelfde jaar aangelegde inlaagdijk waterkerend. In de periode van 1855 tot 1890 werden vier inlaagdijken aangelegd, waarbij de dijk van 1855 gedeeltelijk werd afgegraven voor de aanleg van de dijk in 1890. Rond 1900 teisterden meerdere vallen de Vlietepolder. In 1953 is de inlaag voor het laatst geïnundeerd.

De inlaag bestaat thans uit drie rietpercelen, welke jaarlijks voor een groot deel worden gemaaid. Aan de westkant ligt een weilandje met een zilte poel. Het riet en het weilandje worden gescheiden door een smalle strook met struiken als meidoorn, braam en wilgen. Tussen het riet liggen nog twee diepere kleiputten met oeverbegroeiing. De oostpunt is een voormalige vuilstort. Ze is afgedekt met een laag grond welke begroeid is met gras.

De inlaag is sinds januari 1965 in erfpacht van het Waterschap Noord Beveland en wordt sindsdien als natuurgebied beheerd.

Het grasland en de inlaagdijk worden extensief begraaasd door rundvee en schapen.

6. Kleiputten Vlietepolder (ca. 2 ha.),
beheer: Stichting Het Zeeuws Landschap

Ten zuiden van de inlaag Vlietepolder bevinden zich drie kleiputten, welke gedeeltelijk volgegroeid zijn met riet. Langs de noordkant worden ze begrensd door een openbare weg. Tussenin groeien wat struiken, voornamelijk braam.

NB: Op kaartjes worden kleiputten aangeduidt als rietputjes

7. Inlaag 's Gravenhoek (19 ha.),
beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

Deze inlaag is net als de inlaag Keihoogte ontstaan tengevolge van de dijkverzwaring in 1980. Ter plaatse bevond zich vroeger de Oude 's Gravenhoekpolder, die in 1732 verdronk. De nieuwe inlaag is ontstaan door verbinding van twee nollen voor de Nieuw Noord Bevelandpolder. Deze nollen zijn nog een restant van de zeedijk die in 1933 tijdens een zware storm brak. Ten gevolge hiervan inundeerde de daarachter gelegen inlaag.

De inlaag bestaat voor het grootste deel uit open water. Aan de oostkant ligt een kleidepot, gebruikt voor de dijkversterkingswerken in 1980. De oostkant is steeds meer aan het verlanden en het is riet dat hier domineert.

Aan de zuidwestkant bevindt zich een strekdammetje. Ook ligt hier een kunstmatig aangelegd vogelbroedeilandje. In de zuidwest hoek vinden we ook nog wat riet.

8. Oesterput (ca. 9 ha.),
beheerder: Stichting Het Zeeuws Landschap

Onder deze naam worden eigenlijk twee objecten samengenomen: een kleine omdijkte plas en het schor in de Oesterput.

Het plasje: De zuidelijke inlaagdijk werd aangelegd in 1894, nadat vele, meer noordwaarts gelegen inlagen waren overstroomd. De inlaag is in zijn huidige vorm nooit met zeewater geïnundeerd.

De put bestaat uit open water, aan enkele zijden begrensd door riet. De inlaag dankt zijn naam aan het aangrenzende landbouwhaventje, dat in de vorige eeuw enkele jaren als oesterput in gebruik was.

Sinds januari 1965 wordt ze als natuurgebied beheerd.

Het schor: In 1881 was een dijkval ontstaan waardoor een deel van de Glasjesnol (westelijke havendam) wegviel. Er werd een inlaagdijk gelegd waardoor een kom ontstond. Hierin werd enkele jaren later een oesterput geëxploiteerd. In 1889, na verval van de oesterput, werd het ingericht als haventje voor met name bietenvervoer.

Thans is het haventje dichtgeslibt en er heeft zich in de loop der jaren een schor gevormd.

9. Wanteskuup of Westelijke inlaag van 1829 (28 ha.),
beheerder: particulier, M.J. de Regt

Deze inlaag is ontstaan in 1829 door de aanleg van een inlaagdijk in de Oud Noord Bevelandpolder. Het gebied omvat weilanden met veel open gedeelten doorsneden door ondiepe greppels. Op de natste plaatsen is een riet- en biezen vegetatie te vinden. Het gebied wordt begraasd door schapen.

3 WERKWIJZE BROEDVOGELINVENTARISATIE

Aangezien de inlagen elk een duidelijk begrensde eenheid vormen werden de bezoeken steeds per inlaag uitgevoerd; wel werden soms meerdere inlagen achter elkaar bezocht. Het gebied was in totaal echter te omvangrijk om in één dag te inventariseren. Per inlaag werden minimaal 7 volledige bezoeken uitgevoerd. Daarnaast werden aanvullende gegevens gebruikt van mensen binnen en buiten de Vogelwerkgroep.

Alle terreinen werden minimaal éénmaal na zonsondergang bezocht, aanwezigheid van ralachtigen werd geïnventariseerd met behulp van een cassetterecorder. De territoriumgeluiden van de verschillende te verwachten soorten werden afgespeeld teneinde eventueel aanwezige vogels tot roepen te stimuleren.

Tijdens de bezoeken werden alle potentiële broedvogels op veldkaarten ingetekend. Gedrag dat op broeden wees (zang, afleidingsgedrag, transport nestmateriaal enz.) werd steeds genoteerd.

Na afloop werden alle waarnemingen per vogelsoort op zogenaamde 'soortkaarten' overgeschreven. Interpretatie van de verzamelde gegevens gebeurde volgens de door SOVON aanbevolen methode (van Dijk, 1996). Dit houdt onder meer in dat er voor het aannemen van een 'zeker' broedterritorium een minimaal aantal waarnemingen vereist is. Van belang daarbij is of waarnemingen binnen bepaalde datumgrenzen liggen. Bijvoorbeeld: een waarneming van een paartje slobbeenden vóór 20 april telt niet mee om mogelijke doortrekkers uit te sluiten, die na 30 juni evenmin. Een nestvondst of nest-indicerende waarneming (bijvoorbeeld een vogel die steeds met voer naar eenzelfde plek vliegt) telt altijd.

4 RESULTATEN & BESPREKING

BROEDVOGELINVENTARISATIE INLAGEN NOORD-BEVELAND 1997

Tabel 1. Aantal paren / territoria per deelgebied. AF = Inlaag Anna Frisopolder, Tp = Inlaag Thoornpolder, Kh = Inlaag Keihooft, Wh = Karreveld Waterhoefje, Vp = Inlaag Vlietepolder, Kp = Kleiputjes ten zuidoosten van de Inlaag Vlietepolder, Gh = Inlaag 's Gravenhoek, Op = Oesterput + voormalig haventje van Wissenkerke, Wk = Wanteskuup inclusief Noordhoeksnoel.

Soorten waarvan $\geq 5\%$ van het broedbestand van Zeeland is aangetroffen in de inlagen (uitgaande van gegevens uit Vergeer & van Zuylen 1994) zijn vet gedrukt. Soorten van de Rode Lijst zijn aangeduid met *. Doelsoorten van Het Zeeuws Landschap zijn onderstreept.

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
<u>Dodaars</u>	*	1								1
Fuut							1	2		3
Knobbelzwaan	1		1							2
Soepgans			1					3	3	7
<u>Grauwe Gans</u>	6	7	1		1					15
Bergeend	1	2	3	5		1	5	1	1	19
Krakeend	1	1	1				2		1	6
Wintertaling	1									1
<u>Zomertaling</u>	*	1	1						1	3
Wilde Eend	11	5	6	3	8	2	15	3	5	58
<u>Slobeend</u>	4	2	2	1	3	1	2	1	4	20
Tafeleend							3	1	1	5
Kuifeend	1	1	1	2			8		3	16
Bruine Kiekendief	1	1			1	1	2		1	7
<u>Patrijs</u>	*	2	2		1				1	6
Fazant	3	3	3		4	2	4		1	20
<u>Waterral</u>	6	4						1		11
Waterhoen	4	1		1			1	2	1	10
Meerkoet	9	7	7	2	2	3	5	2	3	40
Scholekster	3	2	1	6	1		1	2	7	23
<u>Kluut</u>	*			1					1	2
Kievit	7	5	5	1	3			1	7	29
<u>Grutto</u>	*				1				1	2
<u>Tureluur</u>	*	5	2	1	2	1		1	8	20
Kokmeeuw	2						207			209
<u>Visdief</u>	*						158			158

Vervolg tabel 1.

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
Houtduif			3	1	2		1			7
Holeduif		2	3		1				1	6
Tortelduif			1	1						2
Koekoek			1		1		1			3
Graspieper	7		3	3	3		4	3	5	28
Gele kwikstaart	1	1							1	3
Witte Kwikstaart			1	1			1		1	4
Winterkoning				2	2		1			5
Nachtegaal			1							1
Heggemus			2	1	3	1				7
<u>Blauwborst</u>	1	1		1	1	2	3	1	4	14
Merel	2			1	2					5
<u>Rietzanger</u>	* 2	2		2	4	2	5		4	21
Bosrietzanger					1	1				1
Kleine Karekiet	≥7	13	2	9	13	7	12	5	9	87
Spotvogel				1						1
Grasmus	1	1	4	2	2	1	1			12
Tuinfluiter			1							1
Tjiftjaf			2	1						3
Fitis			3				1			4
<u>Baardmannetje</u>	* 1	3					1		1	6
Koolmees				1						1
Ekster			1		1		1	1	1	4
Kauw				1						1
Zwarte Kraai			1							1
Huismus				2						2
Ringmus								1		1
Putter				1						1
Kneu					6	4				10
Rietgors	5	8	2	3	4	3	10	1	7	43
Total aantal paren	95	76	62	58	71	31	456	32	84	975
Aantal soorten	28	24	28	29	26	14	27	18	28	55

4.1 Soortbesprekingen

Alle 79 soorten die in 1997 of in eerdere jaren broedend zijn vastgesteld in de inlagen worden in deze paragraaf besproken. In 1997 werden 55 soorten broedend vastgesteld.

Achter elke soortnaam staat tussen haakjes het aantal gevonden territoria of broedparen. Verder komen aan de orde: biotoopeisen, zekerheid van broeden, oude gegevens, trends, oorzaken van veranderingen, aantal jongen en vergelijking van broedaantallen met die in de rest van Zeeland.

In de soortbesprekingen wordt voor vergelijking met historische gegevens veelvuldig gebruik gemaakt van de publicaties van Baptist & Meininger (1979), Jacobusse (1979, 1980 en 1983), Lebret (1976), Meininger (et al) (1980-1996) en Vergeer & van Zuylen (1994).

In bijlage I t/m V zijn broedvogelgegevens uit genoemde publicaties in tabellen weergegeven.

1 Dodaars (1)

Een vogel van besloten ondiepe wateren die buiten de broedtijd vaak juist te vinden is op open water. In de broedtijd zijn Dodaarzen schuw en leven veelal tussen de begroeiing. Zijn meerdere paren aanwezig dan kunnen ze luidruchtig zijn, eenzame paren leven echter vaak stilletjes. Er werd slechts één paar geconstateerd en wel in de Inlaag Thoornpolder. Vroeger is deze soort algemener geweest in de inlagen. In 1919 zouden er "vrij veel in de rietputten der inlagen" gebroed hebben. In de Inlaag Anna Frisopolder hebben meerdere paren gebroed, in 1967-1968 bijvoorbeeld 3-6 paar. In 1994 waren twee roepende paren in de Keihooft, waarvan later één paar met jongen werd gezien. Mogelijk hebben ook de twee strenge afgelopen winters hun tol geëist en het aantal broedparen doen afnemen.

2 Geoorde Fuut (0)

Voormalige broedvogel van de Inlaag 's Gravenhoek. Dit jaar werd daar af en toe een Geoorde Fuut waargenomen, maar er waren geen aanwijzingen voor broeden. Er werd gebroed in 1992 (waarschijnlijk), 1993 (2 paar), 1995 (? paar) en 1996 (1 paar).

3 Fuut (3)

Lange tijd was het onzeker of er sprake was van broedgevallen. Vaak waren er tot zes Futen aanwezig, soms was er niet één te zien. Zeer laat, 13 juni en 7 juli, werden pas jongen gezien. De adulte Futen foerageerden meestal op de Oosterschelde.

De Fuut broedt al lang maar onregelmatig in de inlagen. In 1983 werd er in het geheel niet gebroed, in 1988 waren er in elk geval 2 nesten in de Inlaag 's Gravenhoek en één in de Oesterput.

4 Roerdomp (0)

Broedvogel van moerassen met een flinke oppervlakte overjarig riet. Roerdampen zijn een zeldzame verschijning geworden in Zeeland. 's Winters worden er meestal wel enkele op de Bevelanden waargenomen maar het karakteristieke "hoemp" wordt vrijwel nooit meer gehoord. Een waarneming van een zittende vogel op 23 maart in de Inlaag Anna Frisopolder, waar in 1988 het laatste bekende territorium van de Bevelanden was, gaf enige hoop; helaas bleef het bij deze ene waarneming.

5 Woudaapje (0) In de vijftiger jaren was het Woudaapje waarschijnlijk een jaarlijkse broedvogel van de inlagen. Het laatste bekende broedgeval van Noord-Beveland vond plaats in 1967 in de Inlaag Anna Frisopolder. In dat jaar werd een mannetje gezien dat enkele jongen voerde, in 1965 werd er een mannetje gezien en gehoord. Van de laatste jaren zijn in het geheel geen waarnemingen in het gebied meer bekend.

6 Knobbelzwaan (2)

Knobbelzwanen werden in vrijwel alle inlagen gezien in de broedtijd. Alleen in de Inlaag Anna Frisopolder en de Inlaag Keihoogte kwam het tot broeden. Het broedsucces was laag: twee jongen in de Inlaag Anna Frisopolder en één in de Inlaag Keihoogte, de laatste heeft niet lang geleefd.

7 Grauwe Gans (15)

Net als in de rest van Nederland komt deze gans steeds meer tot broeden op Noord-Beveland. In de jaren '80 heeft deze soort zich hier definitief gevestigd. Opvallend is dat vooral in de westelijke rietrijke inlagen gebroed wordt. In de oostelijke inlagen worden ze vervangen door soepganzen. Helaas is minstens één koppel gezien van een 'echte' Grauwe Gans met een soepgans.

In de Inlaag Anna Frisopolder hadden 6 paar 40 jongen, in de Inlaag Thoornpolder 7 paar 45 jongen en het paar in de Inlaag Keihoogte 7 jongen. Het paar in de Inlaag Vlietepolder is waarschijnlijk kinderloos gebleven.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

- Soepgans (7)

Vooraf in de Oesterput en de Wanteskuip komen we deze losgelaten boerderijdieren tegen. Ze vormen een probleem voor de nog raszuivere Grauwe Ganzen (zie boven), door kruising ontstaan steeds meer 'onzuivere' vogels.

- Canadese Gans (0)

Een losgelaten koppel huist al jaren in de Oesterput, die daardoor en door het voortdurende eendjes voeren het karakter van een stadsparkje krijgt. Gelukkig zijn ze niet tot broeden gekomen.

8 Bergeend (19)

Deze karakteristieke vogel van het Deltagebied broedt in konijnholen, zeer dichte vegetatie en allerlei holtes, soms op flinke afstand van de foerageergebieden. Net als andere eendesoorten is de Bergeend lastig te inventariseren omdat (nog) niet-broedende koppels tot laat in het broedseizoen in de inlagen blijven rondhangen. Het aantal vermelde paren is gebaseerd op het aantal paren dat met jongen is gezien. Vanwege mogelijke mislukte broedsels is daardoor het aantal waarschijnlijk iets onderschat. In elke inlaag m.u.v. de Inlaag Vlietepolder werd gebroed.

Net als dit jaar werden er in 1988 vijf paar Bergeënden met jongen gezien.

9 Smient (0)

Smienten komen in ons land incidenteel tot broeden, in Zeeland jaarlijks 0 à 5 paar, onder andere in 1985 bij het Veerse Meer en 1990 in de Hoogerwaardpolder. Op de Inlaag 's Gravenhoek overzomerde een paartje. Er was echter niets dat op broeden wees, beide vogels werden steeds gezien. Wel een soort om in de toekomst in de gaten te houden.

10 Krakeend (6)

Ook deze soort heeft zich pas de laatste decennia definitief gevestigd in Zeeland. De Inlaag Anna Frisopolder was in 1969 een van de eerste plaatsen waar waarschijnlijk gebroed werd. De zes gevonden broedparen waren verdeeld over vijf inlagen.

11 Wintertaling (1)

In de broedtijd is de aanwezigheid van Wintertalingen moeilijk vast te stellen, aangezien ze zich veelal tussen de vegetatie ophouden. Ze broeden meestal bij ondiep water in hoge vegetatie. Alleen in de Inlaag Anna Frisopolder heeft de soort waarschijnlijk gebroed.

12 Wilde Eend (58)

Vrijwel overal waar maar water in de buurt is komen Wilde Eenden tot broeden, dus zeker ook in de inlagen. De inlagen fungeren als rustplek voor eenden uit de verre omtrek, waardoor er vaak vele honderden eenden te vinden zijn. In de broedtijd zien we nog bijna alleen mannetjes.

13 Pijlstaart (0)

Een in Zeeland zeer schaarse broedvogel van open moerasgebieden. In 1983 heeft tenminste één broedgeval plaatsgevonden in de Inlaag Vlietepolder. Dit jaar zijn geen broedverdachte Pijlstaarten gezien.

14 Zomertaling (3)

Net als de Wintertaling een lastig te inventariseren vogel. Ze broeden in moerasgebieden met veel waterplanten en in natte graslandgebieden. Hun gedrag is meestal onopvallend. Hoewel geen jongen zijn gezien lijkt het broeden van drie paar reëel. De gehele zomer zijn er zeker drie mannetjes aanwezig geweest. Broedgevallen vonden waarschijnlijk plaats in de Inlaag Anna Frisopolder, Inlaag Thoorpolder en Wanteskuup. Een aantal van drie is aanzienlijk; van deze Rode Lijst-soort komen er jaarlijks nog maar 5 à 15 tot broeden in Zeeland. Oude broedgevallen zijn bekend uit Inlaag Anna Frisopolder, Inlaag Thoorpolder, Inlaag Vlietepolder en Wanteskuup.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

15 Slobeend (20)

Eén van de vijf soorten die zijn aangetroffen in alle inlagen. Slobeenden zijn te vinden in dezelfde biotopen als Zomertalingen, maar ze zijn wat minder kritisch en broeden bij meer open water. Het gevonden aantal is mogelijk wat aan de lage kant. In de Inlaag Anna Frisopolder werden drie nesten gevonden. De trend bij de Slobeend is wat onduidelijk in 1978-1983 zouden er minder dan nu hebben gebroed, in de periode 1983-1991 weer meer.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

16 Tafeleend (5)

De tafeleend broedt bij vrij open water met moerassige, flink begroeide oevers. Sinds 1967 wordt op de Bevelanden gebroed, in dat jaar werd een vrouwtje met jongen gezien in de Inlaag Anna Frisopolder.

17 Kuifeend (16)

Deze inmiddels algemene broedvogel broedt vrijwel overal in Zeeland. Pas in de jaren '60 werd Zeeland gekoloniseerd. Het eerste broedgeval in Midden-Zeeland vond plaats in de Oesterput. De helft van de broedparen verbleef dit jaar in de Inlaag 's Gravenhoek; in 1982 waren dat er negen.

18 Middelste Zaagbek (0)

In 1986 is er een waarschijnlijk broedgeval geweest in de Inlaag 's Gravenhoek. In 1997 werden in de inlagen geen overzomerende Middelste Zaagbekken gezien.

19 Bruine Kiekendief (7)

Karakteristieke broedvogel van rietlanden en moerasgebieden. De inlagen zijn voor kiekendieven vrij kleine jachtgebieden, maar bieden goede nestgelegenheid. De kiekendieven werden dan ook weinig in de inlagen zelf gezien, meestal foerageerden ze kilometers de polders in, soms zelfs ten zuiden van de N 255. Daardoor werden sommige broedgevallen pas laat in het seizoen ontdekt.

De Bruine Kiekendief is één van de vogels die de laatste decennia hier sterk is toegenomen, in 1976 was waarschijnlijk het eerste broedgeval in de inlagen, in de jaren '80 kwam het aantal broedparen nog niet boven de 2, nu zijn het er al zeker 7 (zie ook bijlage V).

Van drie nesten kon het aantal jongen worden bepaald: drie, drie (+ twee niet uitgekomen eieren) en vier. Van twee andere nesten was het aantal jongen minstens drie.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

20 Kwartel (0)

In 1982 werd een broedgeval geconstateerd in de Inlaag 's Gravenhoek. In 1996 en 1997 werden nog Kwartels gehoord in de akkers vlak ten zuiden van de Inlaag 's Gravenhoek en Oesterput.

21 Patrijs (6)

Patrijzen gedijden goed in het 'oude' agrarische landschap: door de mens gecultiveerde kleinschalige gebieden met veel ruigtes, heggen en (on-) kruiden. Door de intensivering van de landbouw is de soort in Nederland dramatisch afgenomen. De patrijs staat op de Rode Lijst. De Patrijzen die in de inlagen broeden foerageren ook veel in en langs de akkers 'binnendijks'.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

22 Fazant (20)

23 Waterral (11-12)

Deze meestal geheimzinnige moerasvogel was nogal eens waargenomen in de inlagen, onder andere roepend in de Wanteskuup en Inlaag Vlietepolder tijdens winterse slaapplaatstellingen van Kiekendieven en in de nazomer van 1996 in de Inlaag 's Gravenhoek. Opmerkelijk was dat juist in deze inlagen geen waterrallen opgespoord konden worden. In de Inlaag Vlietepolder zou in 1979 en 1983 gebroed zijn. Wèl was er (verrassend) een paartje in de Oesterput, 6 of 7 in de Inlaag Anna Frisopolder en 4 in de Inlaag Thoornpolder. De locaties geven duidelijk het voorkeursbroedbiotoop aan: een flink ontwikkelde riet-, lisdodde- of biezenvegetatie waar het water minstens 10 centimeter boven het maaiveld staat.

De gevonden dichtheden blijken dankzij het gebruik van de cassetterecorder plaatselijk zeer hoog te zijn. 's Avonds gaan luisteren wat er spontaan roept levert met uren geduld bij lange na niet hetzelfde resultaat op. Hoewel Waterrallen soms zeer luidruchtig kunnen zijn, kunnen ze ook lang zwijgen. Ook duurt het soms enkele minuten voordat ze (even) reageren op afspelen van het territoriumgeluid. Dat de soort daardoor soms sterk onderschat kan worden ligt voor de hand. De nu gevonden aantallen zijn aanzienlijk in vergelijking met de 80 tot 140 paar die in heel Zeeland zouden broeden. Gezien de genoemde ervaringen met inventariseren is het mogelijk dat het werkelijke Zeeuwse aantal wat hoger ligt.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

24 Porseleinhoen (0)

Eind april werd een waarneming van een roepend exemplaar gedaan in de Inlaag Vlietepolder, evenals in 1983; later werd de vogel niet meer teruggehoord zodat het hier waarschijnlijk een doortrekker betrof. In de nazomer van 1996 was een juveniel exemplaar enige tijd op de Inlaag 's Gravenhoek aanwezig.

25 Waterhoen (10)

De inlagen lijken een zeer geschikt biotoop te vormen. Toch werden slechts 10 broedparen gevonden. Mogelijk spelen de twee afgelopen strenge winters hierin een rol. Oude gegevens geven een verschillend beeld: variërend van onder de 10 tot vele tientallen paren.

26 Meerkoet (40)

Hoewel Meerkoeten net als Waterhoentjes het in strenge winters zwaar te verduren hebben zijn er in de inlagen nog tientallen broedparen.

27 Scholekster (23)

Deze zeer algemene lawaaischopper heeft het afgelopen winter zeer slecht gehad. Door de combinatie van een felle kouperiode en een schaarste aan kokkels stierven zeer veel Scholeksters in het Deltagebied. Alleen al door onze vogelwerkgroep werden er 1450 dood gevonden. Toch is het aantal van 23 broedpaar aan de hoge kant vergeleken met oude gegevens.

28 Kluut (2)

In het verleden broedden geregeld 10 à 20 paar Kluten in de Inlagen. In 1996 waren er nog 13 broedpaar in het Karreveld Waterhoefje, deels broedend op het bouwland eraan grenzend. Dit jaar was er slechts één broedgeval op het Karreveld Waterhoefje en één in de Wanteskuup.

29 Strandplevier (0)

Van oudsher hebben kleine aantallen (tot enkele tientallen) Strandplevieren langs de kust van Noord-Beveland en in de inlagen en karrevelden gebroed. In 1993 waren er nog 6 in het onderzoeksgebied.

30 Bontbekplevier (0)

Ook deze plevier is van het toneel verdwenen, in 1994 werd nog gebroed in de Inlaag Keihoogte.

31 Kleine plevier (0)

In 1996 broedde laat in het seizoen nog een paartje Kleine Plevieren vlak voor de observatiehut in de Inlaag Keihoogte. Deze zeer oppurtunistische soort kan in principe overal verschijnen waar slikkerige bodem droogvalt door verdroging van plassen en op opspuiterreinen. Op Noord-Beveland is het altijd een zeldzame broedvogel geweest. In 1983 en 1984 werd ook in deze inlaag gebroed.

32 Kievit (29)

Deze typische weidevogel bereikt in de inlagen een behoorlijke dichtheid, vooral Wanteskuup en Inlaag Anna Frisopolder herbergen veel Kieviten.

33 Watersnip (0)

Slechts één waarneming eind april in de Inlaag Anna Frisopolder zou op broeden kunnen duiden, net als een waarneming begin mei 1996, waarschijnlijk betreffen dit doortrekkers aangezien later in het seizoen geen waarnemingen meer zijn gedaan. Hoewel er noch van dit jaar, noch van eerdere jaren sterke aanwijzingen van broedgevallen zijn is het zeer wel mogelijk dat soms een broedgeval over het hoofd is gezien, vooral in de Inlaag Anna Frisopolder of Wanteskuup.

34 Grutto (2)

Van deze zeer schaarse broedvogel op Noord-Beveland waren er twee broedparen, één in de Inlaag Vlietepolder en één in de Wanteskuup. Ook op een weiland één kilometer ten zuiden van de Inlaag 's Gravenhoek hebben zes paren gebroed. Deze acht paar betekenen een goed Grutto-jaar voor Noord-Beveland. Onduidelijk was of er enig broedsucces behaald werd. De twee broedgevallen in de inlagen zijn waarschijnlijk mislukt.

35 Tureluur (20)

Net als van de Kievit bevonden zich de meeste broedparen in de Inlaag Anna Frisopolder (5) en Wanteskuup (8). In 1978 zouden nog 11 tot 13 paar in de Wanteskuup gebroed hebben, in 1995 broedden er zes.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

36 Kokmeeuw (209)

Het eilandje in de Inlaag 's Gravenhoek is voor deze soort een geliefde broedplaats. Daarnaast broedden slechts twee paar op het strekdammetje in de Inlaag 's Gravenhoek en twee paar in de Inlaag Anna Frisopolder. Het broedsucces in de Inlaag 's Gravenhoek was waarschijnlijk niet zo goed. Eenmaal werd gezien dat een adulte Zilvermeeuw midden in de kolonie landde en een aantal nesten van Kokmeeuwen en Visdieven leek leeg te roven. Merkwaardig was dat van de beide legsels in de Inlaag Anna Friso de eierschalen zo zwak waren dat ze waren ingedrukt door de broedende vogels. Al vanaf 1961 wordt melding gemaakt van aantallen broedparen van tientallen tot enkele honderden kokmeeuwen in de inlagen, zie bijlage V.

37 Zwartkopmeeuw (0)

Vorig jaar nog twee paar op het eilandje in de Inlaag 's Gravenhoek. Dit jaar kwam eind mei nog wel een koppel het eilandje luid roepend inspecteren maar vond het waarschijnlijk al te druk met al die Kokmeeuwen en Visdieven. Ze werden niet meer gezien.

38 Visdief (158)

Ook deze soort profiteert van het aangelegde eilandje in de Inlaag 's Gravenhoek. Verder werd alleen op het strekdammetje er vlakbij gebroed. Vroeger heeft de soort in kleine aantallen gebroed in de Inlaag Anna Frisopolder, het Karreveld Waterhoefje en de Inlaag Keihoopte. Broedsucces: zie Kokmeeuw.

39 Noordse Stern (0)

Eén vogel is gezien bij het eilandje in de Inlaag 's Gravenhoek maar heeft hier waarschijnlijk niet gebroed. In 1982 en 1986 was er steeds één broedgeval geweest in de Inlaag 's Gravenhoek.

40 Dwergstern (0)

In 1980 broedden drie paar in het Karreveld Waterhoefje, in 1982 en 1983 respectievelijk drie à vijf en drie paar in de Inlaag Keihoopte. In 1996 was nog een broedverdacht paartje geruime tijd in de Inlaag Keihoopte aanwezig. Dit jaar geen waarnemingen.

41 Houtduif (7)

Het aantal broedpaar wordt vooral gedragen door bosjes die op zich niet zo karakteristiek zijn voor inlagen: bij het Karreveld Waterhoefje en het bosje in de Inlaag Keihoogte.

42 Holeduif (6)

Broedt in de inlagen steeds in konijnholen.

43 Tortelduif (2)

Twee territoria van deze fraaie vogels in de bosjes van Inlaag Keihoogte en Karreveld Waterhoefje.

44 Koekoek (3)

Hoewel hun territoria zeer uitgestrekt kunnen zijn konden in drie inlagen territoria onderscheiden worden.

45 Velduil (0)

In de zeventiger jaren hebben meerdere broedgevallen plaatsgevonden in de inlagen. Ook in 1983 was er nog een mogelijk broedgeval in de Inlaag 's Gravenhoek en in 1990 in de omgeving van Colijnsplaat.

46 Ransuil (0)

Bij de Inlaag Thoornpolder werden in juni roepende jongen gehoord. Dit waren waarschijnlijk uitgevlogen jongen uit de bosjes tussen de Inlaag Thoornpolder en de Sophiahaven.

47 Veldleeuwerik (0)

Ook in de inlagen is de dramatische achteruitgang van de Veldleeuwerik overduidelijk. Zelfs in de geschikt lijkende Wanteskuup werden ze niet gezien. In 1978 broedden nog 37 tot 50 paar in de inlagen (m.u.v. Inlaag 's Gravenhoek en Inlaag Keihoogte)! In 1983 werden nog 17 territoria geteld in de inlagen van het Zeeuws Landschap. Bij een weidevogelinventarisatie in 1995 werden in de Wanteskuup en Karreveld Waterhoefje al geen Veldleeuweriken meer gezien.

48 Graspieper (28)

De Graspieper is net als de Veldleeuwerik achteruitgegaan, zij het minder dramatisch. In 1978 zijn er 50 geteld in de inlagen (m.u.v. Inlaag 's Gravenhoek en Inlaag Keihoogte).

49 Gele Kwikstaart (3)

Opmerkelijke afwezigheid in veel van de inlagen. Gele kwikstaarten werden wel frequent waargenomen in de inlagen, in april-mei waren dit nog veel doortrekkers, waaronder ook Engelse en Noorse. Daarna kwamen veel vogels foerageren die in de aardappelakkers net achter de dijk broedden. In het najaar slaperen honderden Gele Kwikstaarten in de rietvelden van o.a. Inlaag Anna Frisopolder en Inlaag 's Gravenhoek.

50 Witte Kwikstaart (4)

51 Winterkoning (5)

Deze vogel profiteert van de ontwikkeling van struweel in de inlagen, in 1978 en de periode 1983-1991 werden ze nog niet geconstateerd in de inlagen.

52 Nachtegaal (1)

Een onverwachte broedvogel in de Inlaag Keihoogte. Tijdens de trekperiode waren er zelfs even twee zingende vogels aanwezig.

53 Heggemus (7)

54 Roodborsttapuit (0)

In 1994 hebben 3 paar Roodborsttapuiten gebroed, verspreid over Inlaag Keihoopte, Kleiputten Vlietepolder en Inlaag Thoornpolder. Het leek toen een soort invasie-jaar. Voor zover bekend is dit het enige jaar dat er gebroed is in de inlagen. In 1997, net als in 1996, werd er wel gebroed net ten westen van de aanzet van de Stormvloedkering.

55 Blauwborst (14)

In 1947 werd voor het eerst in Zeeland gebroed. In 1990 werd een zingend exemplaar gehoord in de Inlaag Vlietepolder. De laatste jaren is de Blauwborst een vrij gewone verschijning geworden. Broedgevallen waren verspreid over de inlagen, met een nadruk op de oostelijke. In de Inlaag Anna Frisopolder zelf werd niet gebroed, wel in een ruigte vlak erbuiten; vorig jaar werden nog twee zingende mannetjes in de Inlaag Anna Frisopolder zelf gehoord. Ook in de Inlaag Keihoopte werd in 1996 wél, maar in 1997 niet gebroed. Verder waren Blauwborsten in alle terreinen present. Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

56 Merel (5)

57 Sprinkhaanrietzanger (0)

Een zeer schaarse broedvogel van inlagen, ze broedt in Zeeland voornamelijk in de duingebieden. In de periode 1983-1991 was er een broedgeval in de inlagen.

58 Snor (0)

In de periode 1983-1991 zouden er jaarlijks nog broedgevallen zijn geweest, met name in de Inlaag Vlietepolder. In 1978 was er een broedgeval in de Inlaag Vlietepolder, en in 1983 in de Kleiputten ten zuidoosten daarvan.

59 Rietzanger (21)

Deze vogel van laagveenmoerassen, verruigde rietlanden en van overjarig riet is de afgelopen decennia in Zeeland sterk achteruit gegaan van circa 1500 naar 300 paar. Plaatselijk spelen factoren als verruiging en overmatig maaien van riet een rol.

In 1978 hebben nog enige tientallen paren in de inlagen gebroed, vooral in de Inlaag Vlietepolder (15-20). Voor de Inlaag Anna Frisopolder worden nog 8-15 paar vermeld in 1967.

Ten opzichte van de periode 1983-1991 (alleen broedend in de Inlaag Anna Frisopolder en de Inlaag Vlietepolder) is er weer een toename te zien. Het aantal van 21 territoria was verrassend hoog. Rietzangers ontbraken dit jaar alleen in de Inlaag Keihoopte, waar in 1994 nog wel werd gebroed, en in de Oesterput.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

60 Bosrietzanger (2)

In 1978 worden 8-13 territoria gemeld in de Inlaag Vlietepolder, in 1979 zes en in 1983 zeven. Dit jaar slechts één broedgeval aldaar. Er was dit jaar verder slechts één broedgeval in de Kleiputjes bij de Inlaag Vlietepolder.

61 Kleine Karekiet (77)

De algemeenste zangvogel van deze inventarisatie. Waarschijnlijk door de late terugkeer van vele Kleine Karekieten uit de overwinteringsgebieden komen ze, in tegenstelling tot Rietzangers wel tot broeden in de gemaaide percelen van de Inlaag Vlietepolder. De Kleine Karekiet is in de Inlaag Vlietepolder sterk achteruitgegaan: in 1978: 33 tot 45 paar, 1979: 31 paar, 1983: 21 par en in 1997: 13 paar.

Het aantal van 7 territoria in de Inlaag Anna Frisopolder is waarschijnlijk te laag door ongelukkig geplande inventarisatierondes; in 1996 werden elf territoria geteld.

62 Grote Karekiet (0)

Vóór 1983 werd nog regelmatig gebroed in de inlagen, het laatst bekende broedgeval dateert van 1983 in de Inlaag Vlietepolder.

63 Spotvogel (1)

64 Grasmus (12)

Nog een soort die profiteert van verruiging. Grasmussen houden zich in de inlagen graag op bij braamstruiken en duindoorns. In oude inventarisatierapporten wordt nog nauwelijks melding gemaakt van Grasmussen. Ze zijn nu in bijna elke inlaag te vinden.

65 Zwartkop (0)

In de periode 1983-1991 heeft de Zwartkop gebroed in de Inlaag Thoornpolder.

66 Tuinfluiter (1)

Eén territorium in de bosjes van de Inlaag Keihoogte.

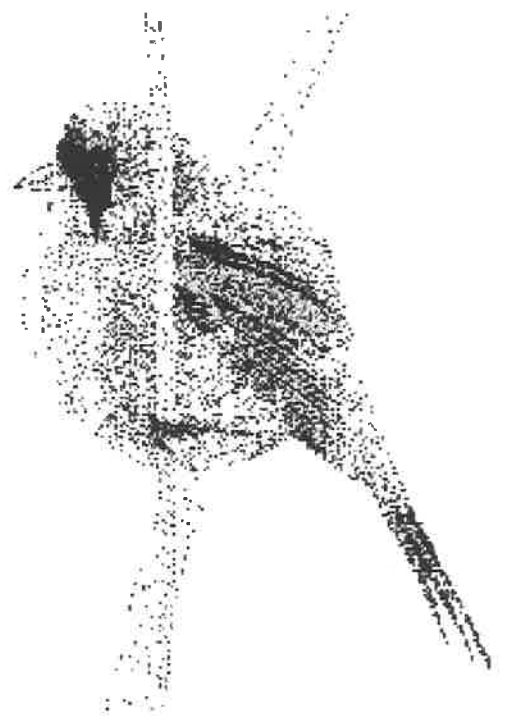
67 Tjif-Tjaf (3)

68 Fitis (4)

69 Baardmannetje (6)

Een vrij zeldzame broedvogel die al tientallen jaren een bolwerkje heeft in de inlagen. In 1967 werden al 2-4 paar gemeld in de Inlaag Anna Frisopolder. Opmerkelijk is dat in de Inlaag Vlietepolder waar in 1978, 1979 en 1980 en ook nog in de periode 1983-1991 gebroed werd, dit jaar geen broedgevallen waren. Er waren de afgelopen winter wel overwinterende exemplaren gezien maar in maart/april zijn deze waarschijnlijk verhuisd naar andere inlagen. Het lijkt aannemelijk dat dit veroorzaakt wordt doordat een groot deel van het riet gemaaid was; Baardmannetjes hebben overjarig riet nodig om in te broeden. Dit jaar werd gebroed in de Inlaag Anna Frisopolder, Inlaag Thoornpolder, 's Gravenhoek en Wanteskuup. Door de jaren heen lijkt de stand van het gebied als geheel redelijk stabiel of licht afgenomen.

Verspreidingskaartje zie bijlage VIII.

70 Koolmees (1)

Dankzij de enige huizen in het onderzoeksgebied kunnen we deze broedvogel op de lijst van het Karreveld Waterhoefje bijschrijven.

71 Ekster (4)

De Ekster is de laatste decennia sterk toegenomen dankzij afnemende vervolging. Een ontwikkeling waar niet iedere vogelaar blij mee is. In 1919 was de soort door de jachtopzieners op Noord-Beveland geheel uitgeroeid. In de inlagen is de Ekster waarschijnlijk pas in de jaren '80 als broedvogel verschenen.

72 Kauw (1)

Zie Koolmees.

73 Zwarte Kraai (1)

74 Spreeuw (1)

75 Huismus (2)

76 Ringmus (1)

Wellicht de enige die blij is met de Eksters. Een Ringmus woonde onderin het bouwsel van een eksternest. Verder zijn vooral in de Inlaag Vlietepolder en Oesterput vaak groepjes Ringmussen te zien die elders in de omgeving broeden.

77 Putter (1)

78 Kneu (10)

Broedvogel van struwelen. Een van de weinige Europese zangvogels die in kolonies broeden. Kneuen zijn lastig te inventariseren omdat zingende vogels zich over vele honderden meters kunnen verplaatsen. Gebroed werd in de Inlaag Vlietepolder en in de Kleiputten ten zuidoosten daarvan.

79 Rietgors (43)

Net als de Kleine Karekiet bereikt de Rietgors in de inlagen een voor de soort goede dichtheid.

4.2 Gebiedsbesprekingen

Inlaag Anna Frisopolder: Een inlaag met een rijk verleden: broedgevallen van Woudaapje, Roerdomp en meerdere Zomertalingen zijn tegenwoordig zeldzaam. Nog steeds is het een bijzonder goede rietinlaag. Het aantal van zes of zeven waterralterritoria is bijzonder; ook het broeden van Zomertaling en Baardmannetje mag er zijn. De indruk bestaat dat de beweiding, vooral in de loop van de zomer, nadelig is voor de riet- en biezenvegetatie en voor gevoelige broedvogels als Tureluur en Watersnip.

Inlaag Thoornpolder: Enkele broedvogelsoorten van struweel zijn hier verdwenen: Fitis, Ekster, Bosrietzanger, Zanglijster en Heggemus.

De Inlaag Thoornpolder biedt een goed broedbiotoop voor Waterrallen, er waren vier territoria.

Inlaag Keihoogte: In deze inlaag onder meer een bosje wat bijdraagt aan broedvogelsoorten die niet bepaald specifiek voor inlagen zijn zoals Nachtegaal, Zwarte Kraai, Tortelduif, Houtduif en Fitis. Deze inlaag is arm aan rietvogels, slechts twee Kleine Karekieten, geen Rietzanger of Blauwborst. In 1994 overigens wél een territorium Rietzanger en in 1996 van Blauwborst. Misschien dat hier achteruitgang van de kwaliteit van het riet een rol speelt.

Inlaag Vlietepolder: Opvallend is de afname in de loop der jaren van Kleine Karekieten, Rietzangers en het verdwijnen van Baardmannetjes. Een grotere oppervlakte riet ongemaaid laten, eventueel op afwisselende percelen, zou waarschijnlijk leiden tot een toename / terugkeer van deze vogels en zelfs mogelijkheden scheppen voor Roerdomp en Snor.

Tabel 2. Achteruitgang van het aantal paren van enkele rietvogelsoorten in de Inlaag Vlietepolder.

jaar	Rietzanger	Kleine Karekiet	Baardmannetje
1978	15-20	33-45	2-3
1979	22	31	4
1983	12	22	0
1997	4	13	0

Karreveld Waterhoefje: Van de onderzochte gebieden degene met de meeste broedvogelsoorten. Dit laatste dankzij de aanwezigheid van veel verschillende biotopen: bebouwing (Kauw, Huismus, Koolmees), riet (Rietzanger, Blauwborst), weide (Tureluur, Slobeend) en bossages (Spotvogel, Putter). Vijf soorten werden nergens anders aangetroffen en nog eens twee in slechts één ander terrein.

Inlaag 's Gravenhoek: Een bijzondere plek neemt het broedeilandje in, er broedden 205 paar Kokmeeuwen en 155 paar Visdieven, in 1996 bovendien twee paar Zwartkopmeeuwen.

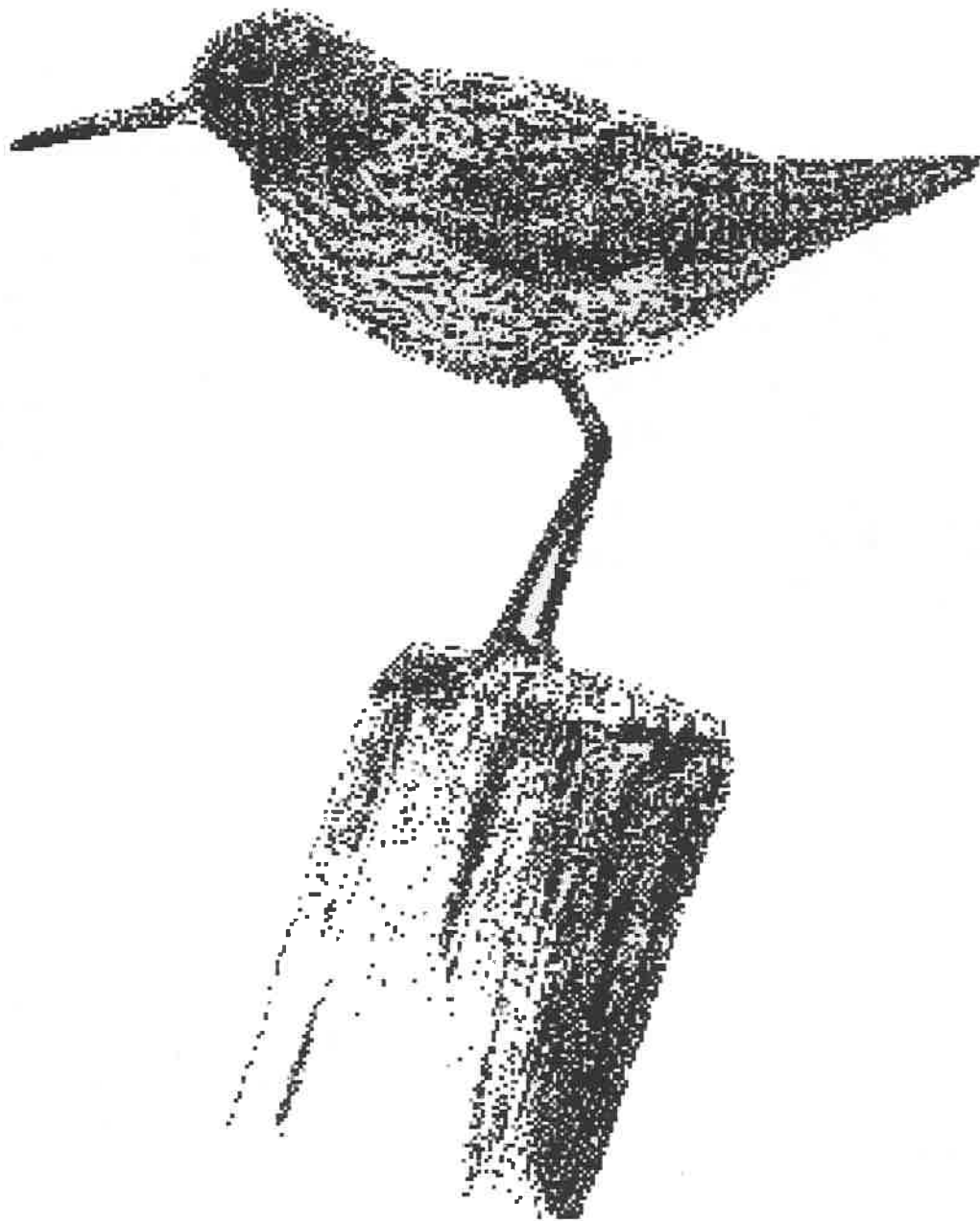
Na het ontstaan van de Inlaag Keihoogte en de Inlaag 's Gravenhoek in 1980 door aanleg van de dijk is er een mooie ontwikkeling van de broedvogelbevolking opgetreden in samenhang met de vegetatiesuccessie. De volgende soorten illustreren dit: in 1983 broedden in beide inlagen tezamen een tiental (Bontbek-, Kleine en Strand-)plevieren en nog geen Karekieten of Rietgorzen. In 1997 broedden er geen plevieren meer maar wel 14 paar Kleine Karekieten en 12 paar Rietgorzen.

Oesterput:

Een onverwachte broedvogel van de Oesterput was de Waterral.

Door de vele soepganzen, dito eenden en de Canadese Ganzen, en door het regelmatige voeren van deze vogels en Waterhoentjes en Meerkoeten heeft de Oesterput meer het karakter van een stadsparkje dan van een natuurgebied. We kunnen ons afvragen of dit de bedoeling is.

Wanteskuup: Vooral de echte weidevogels komen hier in behoorlijke aantallen voor: Slobeend 4 paar, Zomertaling 1 paar, Kievit 7 paar, Tureluur 8 paar en Grutto 1 paar. Het was het enige gebied waar al deze soorten samen gevonden zijn.

CONCLUSIES

De inlagen van Noord-Beveland zijn regionaal van belang voor: Grauwe Gans, Waterral, Zomertaling, Rietzanger en Baardmannetje; van deze soorten broedt vijf of meer procent van de zeeuwse populatie in het gebied. De laatste drie soorten zijn bovendien vogels van de Rode Lijst.

Achttien soorten broedvogels hebben zich de afgelopen decennia nieuw gevestigd, acht zijn er toegenomen. Deze positieve trend geldt vooral voor een aantal eendesoorten en struweelvogels.

Dertien soorten zijn verdwenen, elf afgenomen. Hierbij gaat het vooral om kustbroedvogels en vogels van rietmoerassen.

Van 29 soorten is de trend onduidelijk of is het broedbestand stabiel.

Dat er meer soorten bijkwamen en toenamen dan verdwenen en afnamen is geen directe reden tot vreugde. Veel van de verdwenen en afgenomen soorten behoren juist tot de soorten waarmee het landelijk ook slecht gaat, zoals Grote Karekiet, Veldleeuwerik, Roerdomp en Woudaapje.

De inventarisatie van 1997 kan als tamelijk volledig worden beschouwd. Zoals aangegeven zijn preciese aantallen broedende eenden moeilijk te bepalen en zijn de laat arriverende Kleine Karekieten niet helemaal volledig gevonden.

Het overzicht van historische gegevens van de inlagen van Noord-Beveland zoals hier gepresenteerd is weliswaar niet volledig, maar geeft wel een betrouwbaar beeld van de ontwikkeling van de broedvogelbevolking.

DANKWOORD

Dank aan allen die met hun waarnemingen bijdroegen aan dit verslag of ons vergezelden op de inventarisatierondes, te weten: Edward Minnaar, Petra Sloof, Cornelli Jol, Rineke Jansen, Jan Kamerling, José Rueda, Ineke Brilman, Wout Bassie, Els Koorstra en Marc van der Zaag. Jaco Walhout bedankt voor de toestemming zijn vogeltekeningen te gebruiken, Jan-Willem Vergeer voor het opzoeken van oude publicaties.

LITERATUUR

- van Arethals M.W. 1919. De vogels, die broeden op Noord-Beveland. *Levende nat.* 23: 278-280.
- Bouwman, Bouke; Inlagen op Noord Beveland. *Zeeuws Nieuws*, 4e jaargang, nr. 2 september 1978, blz. 17 . 22.
- Bruin, M.P. de en M.H. Wilderom; Tussen Afsluitdammen en Deltadijken, deel 1.
- Buel,H.van 1996. Weidevogels binnen en buiten relatienotagebieden in Zeeland in 1995. Nota 96-15, De Horst, Gilze.
- Dijk,A.J.van 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken. SOVON, Beek-Ubbergen.
- Hoekstein,M.S.J. 1997. Vorstslachtoffers onder vogels in de winter '96/'97. KNNV-Vogelwerkgroep de Bevelanden, Mededeling no.2.
- Jacobusse,Ch. 1979. De broedvogels in de terreinen van het Zeeuwse Landschap. Rapport St. Het Zeeuwse Landschap, Heinkenszand.
- Jacobusse,Ch. 1980. Rapport Broedvogels, Eerste aanvulling 1980-1. Rapport St. Het Zeeuwse Landschap, Heinkenszand.
- Jacobusse,Ch. 1983. Rapport Broedvogels in de terreinen van het Zeeuwse Landschap. Rapport St. Het Zeeuwse Landschap, Heinkenszand.
- Lebret T. 1976 De kuip van Swennen, een Noordbevelandse inlaag. *Levende nat.* 79: 209-216.
- Meininger,P.L.M.,1980. Overzicht van aantallen broedende Kluten, plevieren, meeuwen, sterns en Bruine Kiekendieven in het Deltagebied in 1979. Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1981. Overzicht van aantallen broedende Kluten, plevieren, meeuwen, sterns er Bruine Kiekendieven in het Deltagebied in 1980. Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1982. Overzicht van aantallen broedende Kluten, plevieren, meeuwen, sterns Bruine Kiekendieven en Blauwborsten in het Deltagebied in 1981. Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1983. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1982 Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1984. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1983 Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1985. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1984. Rapport. Middelburg.
- Meininger,P.L.M.,1986. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1985 Rapport. Middelburg.

Meininger,P.L.M.,1987. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1986. Rapport. Middelburg.

Meininger,P.L.M.,1988. Overzicht van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1987. Rijkswaterstaat Dienst Getijdewateren. Middelburg.

Meininger,P.L.M.,1990. Populaties van enkele soorten broedvogels in het Deltagebied in 1989 met een samenvatting van elf jaar monitoring. Nota GWAO-90.083. Middelburg.

Meininger,P.L., C.M.Berrevoets & R.C.W.Strucker,1993. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 1992 met een samenvatting van veertien jaar monitoring 1979-1992. Werkdocument GWAO-93.829X. Middelburg.

Meininger,P.L., C.M.Berrevoets & R.C.W.Strucker,1994. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 1993 met een samenvatting van vijftien jaar monitoring 1979-1993. Werkdocument RIKZ/OS-94.817X. Middelburg.

Meininger,P.L., C.M.Berrevoets & R.C.W.Strucker,1995. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 1994 met een samenvatting van zestien jaar monitoring 1979-1994. Werkdocument RIKZ/OS-95.807X. Middelburg.

Meininger,P.L., C.M.Berrevoets & R.C.W.Strucker,1996. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 1995. Werkdocument RIKZ/OS-96.807X. Middelburg.

Meininger,P.L., C.M.Berrevoets & R.C.W.Strucker,1997. Kustbroedvogels in het Deltagebied in 1996. Werkdocument RIKZ/OS-97.808X. Middelburg.

Minnaar,E. & G. van der Vliet,1997. Broedvogel-inventarisatie Bokkegat. KNNV-Vogelwerkgroep de Bevelanden, Mededeling no.1.

Vergeer,J.W.,1995. Vogels van de Rode Lijst. KNNV Uitgeverij/ Vogelbescherming Nederland. Utrecht/ Zeist.

Vergeer,J.W. & G. van Zuijlen,1994. Broedvogels van Zeeland. Uitgeverij KNNV/ Stichting Uitgeverij SOVON, Utrecht/ Beek-Ubbergen.

Vogelwerkgroep KNNV "De Bevelanden", waarnemingenarchief.

BIJLAGE I

ANNA-FRISO INLAAG

Aantallen broedparen in 1961, 1967/68 EN 1996.

Uit: Molenaar 1961, Lebret 1976

Gegevens 1996: P.de Keuning, Staatsbosbeheer

	1961	1967/1968	1996
dodaars		3-6	
woudaapje		1965 en 1967: 1?	
knobbelzwaan		1	1
grauwe gans			2
bergeend		1-3	1-2
wilde eend	20	15-25	7
krakeend			2
wintertaling			0-1
zomertaling		2-3	
slobeend	+	6-9	2
tafeleend		1	
kuifeend		(1974: 1)	1
bruine kiekendief			1
patrijs	+	+	0-1
waterral		+	1
waterhoen		20-25	0-1
meerkoet		30-40	9
scholekster		3-5	5
kievit		3-6	5
strandplevier	+	2-3	
watersnip			0-1
grutto		(1976: 1)	
tureluur	+	2-3	1
kluut	3	1	
kokmeeuw	100	40-50	
visdief	10		
holenduif			1
koekoek			1
veldleeuwerik		5-8	2
graspieper		2-3	1
gele kwikstaart		8-15	
blauwborst			1
kleine karekiet	+	8-15	11
rietzanger		8-15	
baardmannetje		2-4	
rietgors		5-8	3

BIJLAGE II

BROEDVOGELS IN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND, 1978 (Meininger, 1978). AF = Inlaag Anna Frisopolder, Tp = Inlaag Thoornpolder, Kh = Inlaag Keihoochte, Wh = Karreveld Waterhoefje, Vp = Inlaag Vlietepolder, Kp = Kleiputjes ten zuidoosten van de Inlaag Vlietepolder, Gh = Inlaag 's Gravenhoek, Op = Oesterput + voormalig haventje van Wissenkerke, Wk = Wanteskuup inclusief Noordhoeksnol.

Soort	AF	Tp	Wh	Vp + Kp	Op	Wk
dodaar	3-4				1	1
knobbe	1	1		1	1	
bergee	2-4	2-3	3-4	1		
wileen	11-15	5-8	4-6	8-12	3-4	8-12
slobee	1	2-3	2-3	1-2	1	1
kuifee	2-4	1		1-2	1-2	
patrij	1	1		2	1-2	2-3
watral	>1					
waterh	8-12	3-5	4-5	6-8	4-5	4-5
meerko	10-12	7-8	3	2	4	3
schole	2-3	2	2-3			7-9
kluut			4-5			1
kievit	4-5	3-4	4-5	1-2	1	12-13
strple		1	2		1	2
turelu	3-4	1-2	3-4	1		11-13
kokmee	50-60					
visdie			1			
holedu		1				
graspi	7-9	7-9	7-8	7-10	7-8	10-12
veldle	5-7	8-12	4-5	4-6	2	14-18
gelkwi	3-4	2	2-3	2-3	1	1-3
rietza	2-3	2-3	1-2	15-20		5-6
bosrie		1-2		8-13		
snor				1		
klekar	13-23	15-25	7-9	33-45	5-8	18-25
grasmu						1
baardm				2-3		
rietgo	2-3	6-8	1	12-15	2	2-3

BIJLAGE III

BROEDVOGELINVENTARISATIES VAN HET ZEEUWSE LANDSCHAP IN HAAR TERREINEN IN 1979 EN 1983 (Jacobusse 1979, 1983). Afkortingen gebieden zie bijlage II.

Soort	Tp	Kh	Vp	Gh	Op
	'79/'83	'83	'79/'83	'83	'79/'83
dodaar			1 / 0		
knobbe	1 / 1				1 / 1
bergee	2 / 0	3	2 / 0	2	
wintal	0 / 1				
zomert			1 / 0		
wileen	8 / 17	5	14 / 18	15	4 / 6
pijlst			0 / 1-2		
slobee	2 / 4		2 / 3	1	
kuiffee	3 / 4	1	1 / 0	5	2 / 3
brukie			1 / 1		
patrij	1 / 1	1	3 / 1		1 / 0
fazant	0 / 3	1	4 / ?		
watral			1 / 2		
waterh	4 / 5	1	6 / 9		2 / 3
meerko	5 / 12	4	9 / 12	11	5 / 5
schole	3 / 2	3	1 / 0	2	
kluut		4		3	
bontbe		4-5		1	
strple	1 / 0	3		1	
kleple		1			
kievit	4 / 2	2	1 / 1		1 / 0
turelu	2 / 2	2	2 / 1		1 / 1
visdie	0 / 1	2		0-1	
dwergs		3			
veldui				0-1	
koekoe	0 / 1		0 / 2-3		
veldle	10 / 4	4	3 / 3	5	2 / 1
graspi	10 / 5	1	8 / 4	8	6 / 4
gelkwi	2 / 2		3 / 2	1	1 / 1
heggem	1 / 1		0 / 1		0 / 1
zangli	1 / 1				
snor			1 / 0		
rietza	3 / 2		22 / 12		
bosri	2 / 2		6 / 7		
klekar	7 / 10		31 / 21		6 / 8
grokar			0 / 1		
fitis	0 / 2		0 / 1		
baardm			4 / 0		
ekster	1 / 1				
rietgo	6 / 5		18 / 15		2 / 3

In 1980 broedden in de Inlaag Vlietepolder 6 Baardmannetjes, echter geen Zomertaling meer.

BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997

BIJLAGE IV

AANTALLEN BROEDVOGELS IN DE PERIODE 1983-1991 IN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND. Gegevens uit "Broedvogels van Zeeland" (Vergeer & van Zuylen, 1994). Soorten met * zijn geschatte aantallen op grond van opgegeven dichtheden en oppervlaktes. Afkortingen gebieden zie bijlage II.

Soort	AF	Tp+Kh+Wh	Vp	Gh	Op+Wk	Totaal
dodaars	1					1
fuut	1	3		3	1	7
knobbe *	1	1		1	1	4
soepga						0
gragan		1	1			2
bergeee *	6	6		3	3	18
krakee	1	1		3		5
wintal	3			1		4
zomert	1	1			1	3
wileen *	16	16	12	12	12	68
pijlst			1			1
slobee *	12	6	3	12	12	45
tafele		4			3	7
kuiffee *	6	6	1	16	6	35
brukie	1		1		1	3
patrij *		1				1
fazant *						0
watral	1		3			4
waterh *	1	3	1		1	6
meerko *	12	12	6	6	12	48
schole *	6	1		1	6	14
kluut		16			5	21
strple		1		1		2
bontbe		3			1	4
kleple		1				1
kievit *	6	6	3		12	27
grutto	1	1	1			2
turelu *	1	3	1	3	6	14
kokmee	10					10
visdie				10		10
nooste					1	1
dwergrs		1			1	2
koekoe *		2	1			2
veldle *	1	6			1	7
graspi *	6	6	12	12	12	48
gelkwi *	1	2	1	1	1	5
witkwi *	1	1			1	3
merel *		1	1			2

Vervolg bijlage IV.

Soort	AF	Tp+Kh+Wh	Vp	Gh	Op+Wk	Totaal
sprink		1				1
snor			1		1	2
rietza *	1		1			2
bosrie *		1				1
klekar *	6	6	16		3	31
grokar			1			1
grasmu *		2		1		2
zwartk *		1				1
tuinfl *		1				1
fitis *			3			3
baardm			3		3	6
koolme *		1				1
ekster *		1				0
spreeu *		1				1
groenl *		1				1
kneu *		1				1
rietgo *	1	3	6		1	11

BIJLAGE V

HISTORISCHE GEGEVENS ENKELE SOORTEN BROEDVOGELS, INLAGEN NOORD-BEVELAND

Gegevens afkomstig uit de publicaties van Meininger 1980-1990 en Meininger et al 1993-1997. Afkortingen gebieden zie bijlage II.

Bruine Kiekendief

Jaar	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980					1					1
1981										2-3
1982										2
1983										1-2
1984										2
1985										2
1986										2
1987										1-2
1988									1	2
1989					1					1
1992	1				1				1	3
1993	1				1				1	3
1994	1	1	1		?		1			4

Kluut

jaar	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980					1					1
1981				8-9				1		9-10
1982		2	1	1			6		5	15
1983			4	2-3					2-3	8-10
1984			2	10-14					3	15-19
1986			1	8			5		2	16
1987		0-1	3-4	4			4-6		8-10	19-25
1989		2	2	13			1		4	22
1992			1	6			3		1	11
1993		1	1	5			8		1	16
1994				25						25
1995				7						7
1996	1		1	13						14

Strandplevier

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980					1					1
1981				1				2		3
1982			4				4		1	9
1983	1		3				1			5
1984			4	1			2-3			
1986	1		2				2		1	
1987			3				1-2			
1989										
1992							1			1
1993							5	1		6
1994/1997										0

BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997

vervolg bijlage V.

Bontbekplevier

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980					1					1
1981				1						1
1982			4-5	1			4		1	10-11
1983			4-5							4-5
1984	0-1		3-4				1			4-6
1986			4				2			6
1987			2-3				2			4-5
1989			2	1					1	4
1992			1							1
1993			1					1		2
1994			1							1
1995										0
1996										0

Kokmeeuw

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980	30-40									30-40
1981	?									?
1982	?	2								?
1983	10-15									10-15
1984	10						2			12-17
1986	25-35									25-35
1987	70									70
1989	10	20								30
1992	75			145			6			225
1993	30		8	130						168
1994							80			80
1995							240			240
1996							240			240

Visdief

Soort	AF	Tp	Kh	Wh	Vp	Kp	Gh	Op	Wk	Totaal
1980					1					1
1981										
1982		0-1	1-2				1		1	3-6
1983		1	2				0-1			3-4
1984	1						4			5
1986		1					1			2
1987			1				2			3
1989							4			4
1992							100			4
1993			1				75			4
1994							50			50
1995							150			150
1996							150			150

BIJLAGE VI

VOOR- EN ACHTERUITGANG VAN BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND.

Trends t.o.v. de jaren '60 en '70.

-: verdwenen, ↓: afgenomen, ?: gelijk gebleven of trend onduidelijk,

↑: toegenomen, +: nieuwe broedvogel.

Soort	-	↓	?	↑	+
1 Dodaars		x			
2 Geoorde Fuut			x		
3 Fuut			x		
4 Roerdomp	x				
5 Woudaapje	x				
6 Knobbelzwaan			x		
7 Grauwe gans					x
Soepgans					x
8 Bergeend			x		
9 Smient			x		
10 Krakeend					x
11 Wintertaling			x		
12 Wilde eend			x		
13 Pijlstaart			x		
14 Zomertaling		x			
15 Slobeend		x			
16 Tafeleend					x
17 Kuifeend					x
18 Middelste Zaagbek			x		
19 Bruine Kiekendief					x
20 Kwartel	x				
21 Patrijs		x			
22 Fazant			x		
23 Waterral				x	
24 Porseleinhoen			x		
25 Waterhoen		x			
26 Meerkoet			x		
27 Scholekster				x	
28 Kluut		x			
29 Strandplevier	x				
30 Bontbekplevier	x				
31 Kleine plevier			x		
32 Kievit			x		
33 Watersnip			x		
34 Grutto			x		
35 Tureluur			x		

Soort	-	↓	?	↑	+	
36	Kokmeeuw			x		
37	Zwartkopmeeuw		x			
38	Visdief			x		
39	Noorse Stern	x				
40	Dwergstern	x				
41	Houtduif				x	
42	Holeduif		x			
43	Tortelduif				x	
44	Koekoek		x			
45	Velduil	x				
46	Ransuil		x			
47	Veldleeuwerik	x				
48	Graspieper		x			
49	Gele Kwikstaart		x			
50	Witte Kwikstaart		x			
51	Winterkoning				x	
52	Nachtegaal				x	
53	Heggemus				x	
54	Roodborsttapuit			x		
55	Blauwborst				x	
56	Merel				x	
57	Sprinkhaanrietzanger	x				
58	Snor	x				
59	Rietzanger		x			
60	Bosrietzanger		x			
61	Kleine Karekiet		x			
62	Grote Karekiet	x				
63	Spotvogel				x	
64	Grasmus			x		
65	Tuinfluitier		x			
66	Zwartkop	x				
67	Tjif-Tjaf				x	
68	Fitis		x			
69	Baardmannetje		x			
70	Koolmees		x			
71	Ekster			x		
72	Kauw				x	
73	Zwarte Kraai				x	
74	Spreeuw		x			
75	Huismus		x			
76	Ringmus		x			
77	Putter				x	
78	Kneu			x		
79	Rietgors			x		
		-	-	-	-	
Totaal		13	11	29	8	18

BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997

BIJLAGE VII

WAARNEMINGEN VAN ENKELE NIET-BROEDVOGELS IN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997.

Lepelaar: Regelmatig één of twee exemplaren foeragerend in Inlaag Anna Frisopolder, Inlaag Thoornpolder, Karreveld Waterhoefje en Inlaag 's Gravenhoek. Dit betroffen naar alle waarschijnlijkheid vogels van de nieuwe vestiging in het Veerse Meer.

Griël: 27, 28 en 29 juni was een exemplaar aanwezig vlak ten zuiden van de Inlaag 's Gravenhoek, eenmaal werd de vogel ook in de inlaag zelf gezien.

Witwangstern: 13, 14 en 15 juni was een vogel in zomerkleed te zien in de Inlaag 's Gravenhoek.

Waterrietzanger: rond 20 augustus en rond 4 september was een juveniel exemplaar aanwezig in het riet van de Inlaag 's Gravenhoek.

Dwergmeeuw: In april vele honderden in de Inlaag 's Gravenhoek, met op de 22^e 400 exemplaren.

Kleine Zilverreiger: op 18 mei en 21 augustus overvliegend bij de Inlaag Keihoogte.

Op 27 juni werd er een volgroeide zonnende **Roodwangschildpad** gezien in de Inlaag Thoornpolder.

BIJLAGE VIII

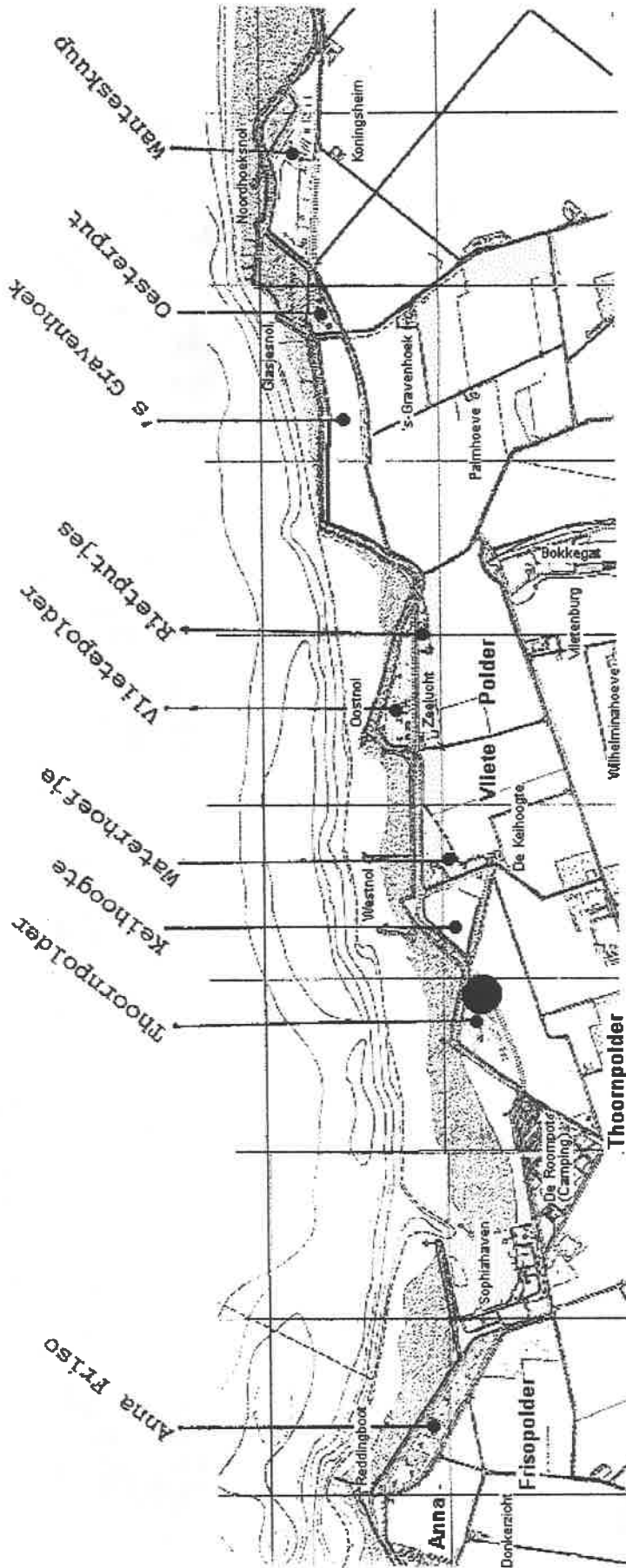
STIPPENKAARTEN VAN ENKELE SOORTEN BROEDVOGELS

Stippenkaarten van Dodaars, Grauwe Gans, Zomertaling, Slobeend, Bruine Kiekendief, Waterral, Visdief, Kluut, Grutto, Tureluur, Baardmannetje, Patrijs, Blauwborst en Rietzanger.

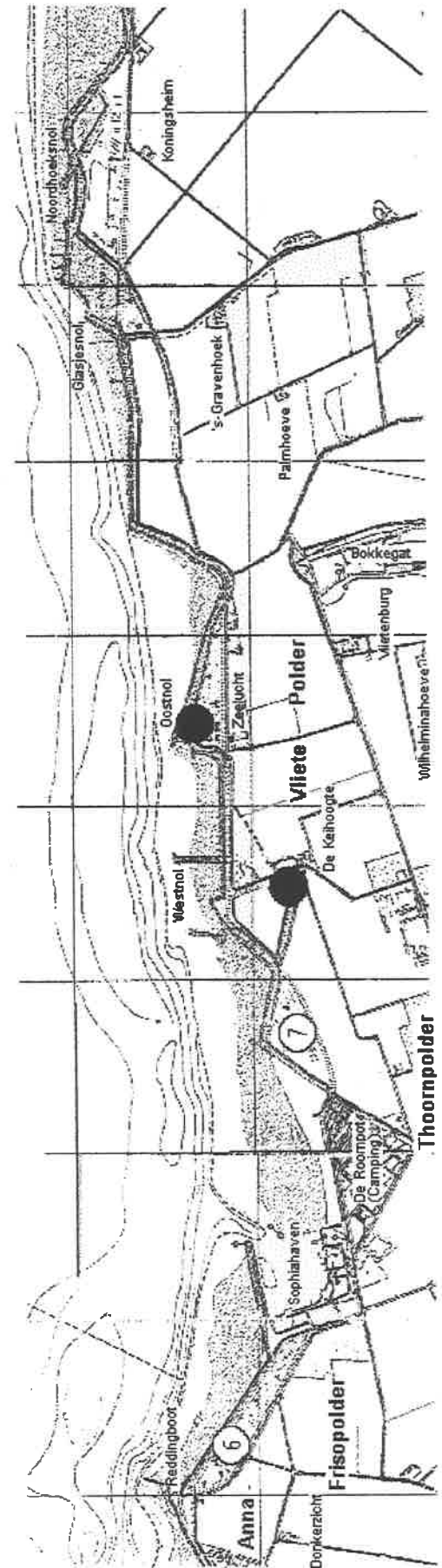
Per stip wordt één territorium/broedgeval aangegeven; alleen bij Grauwe Gans, Visdief en Tureluur is in enkele gevallen een (groot) aantal broedparen per locatie weergegeven.

SOORTKAARTEN

Dodaars

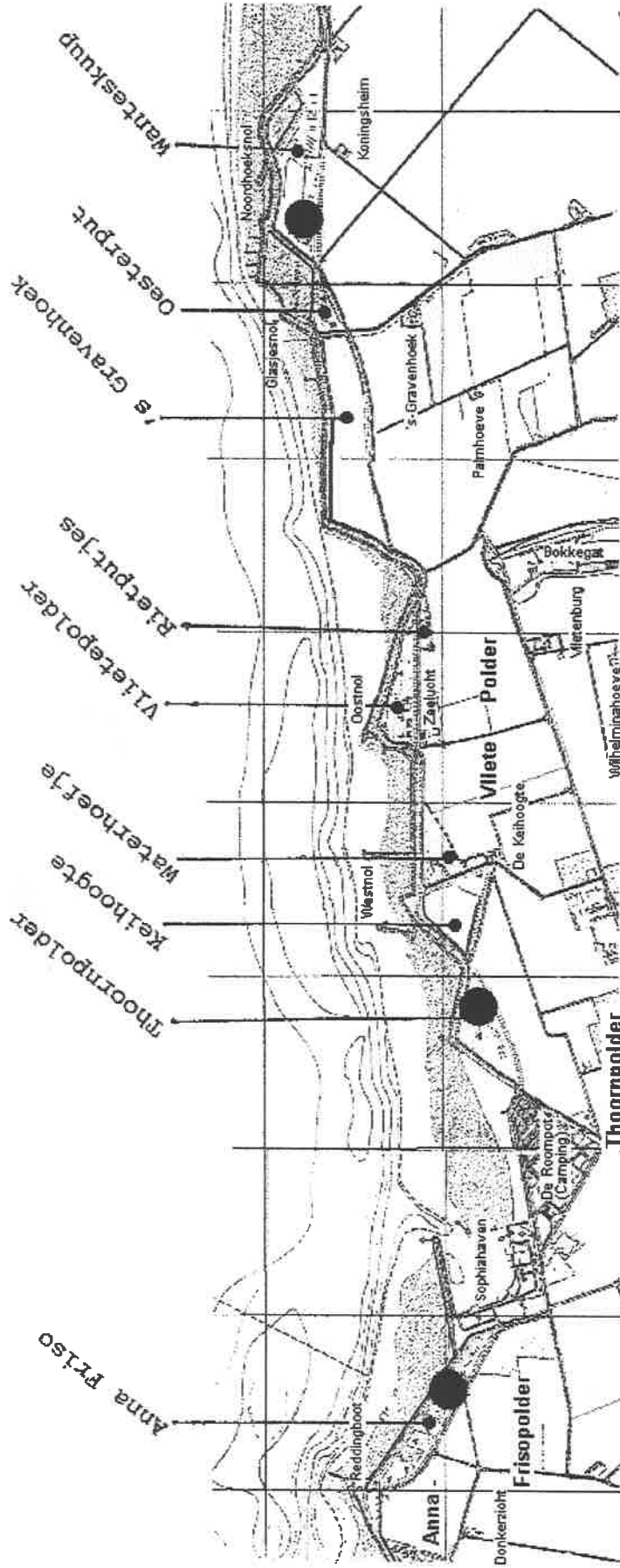
Grauwe Gans

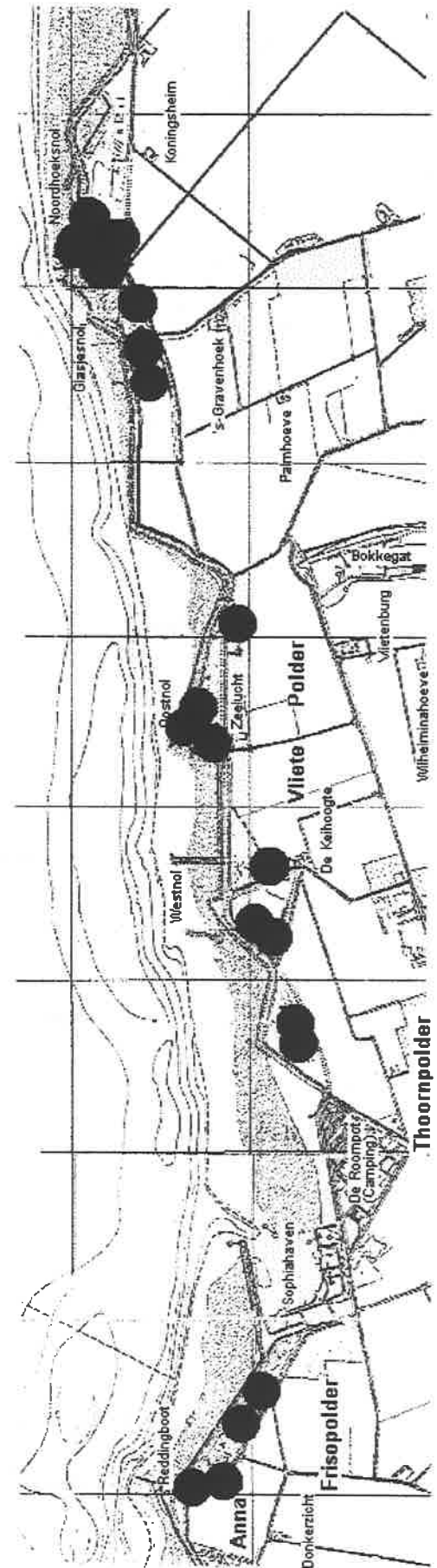
BROEDVOGELS VAN DE INLAGEN VAN NOORD-BEVELAND IN 1997

SOORTKAARTEN

Zomertaling

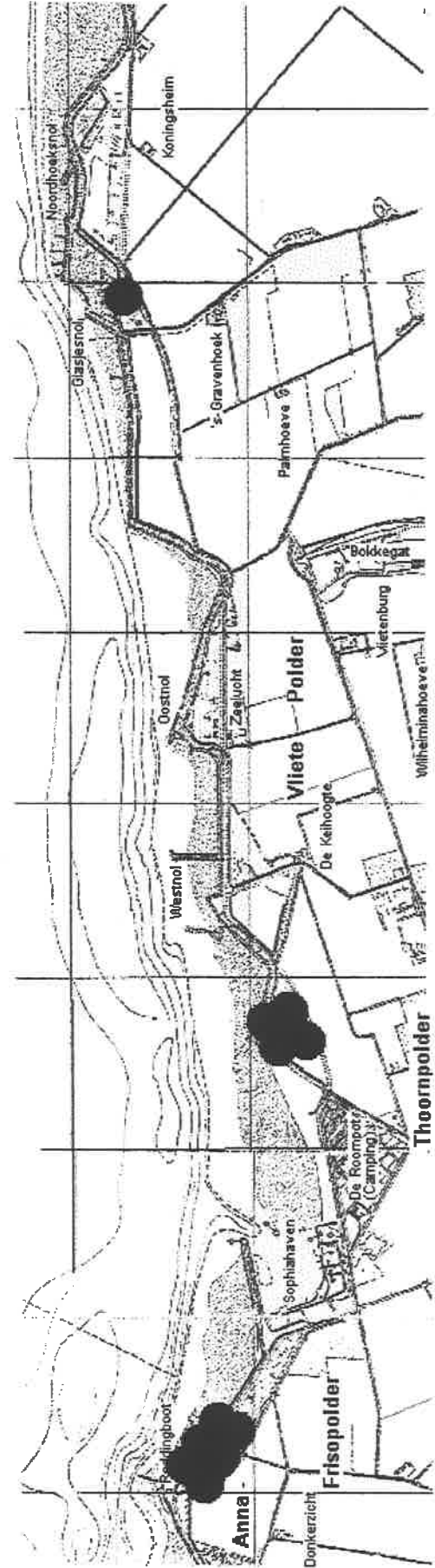
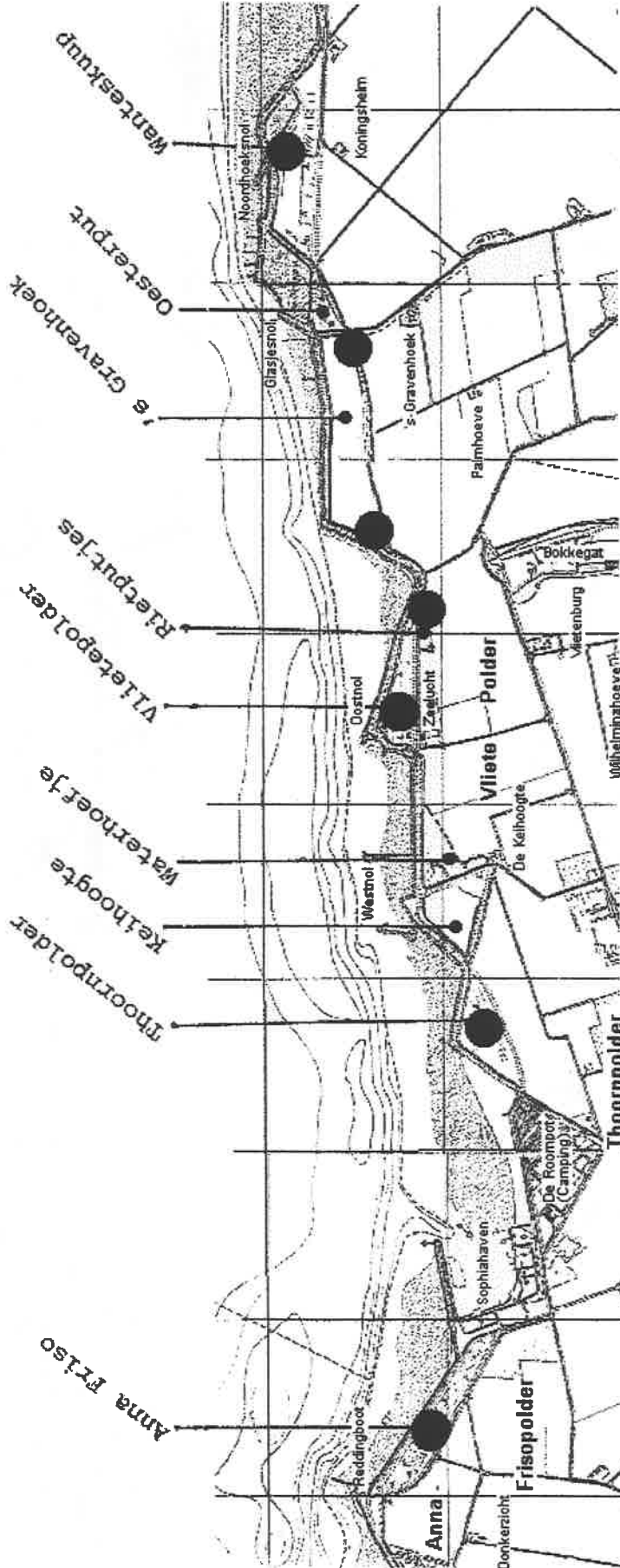
Slobeend

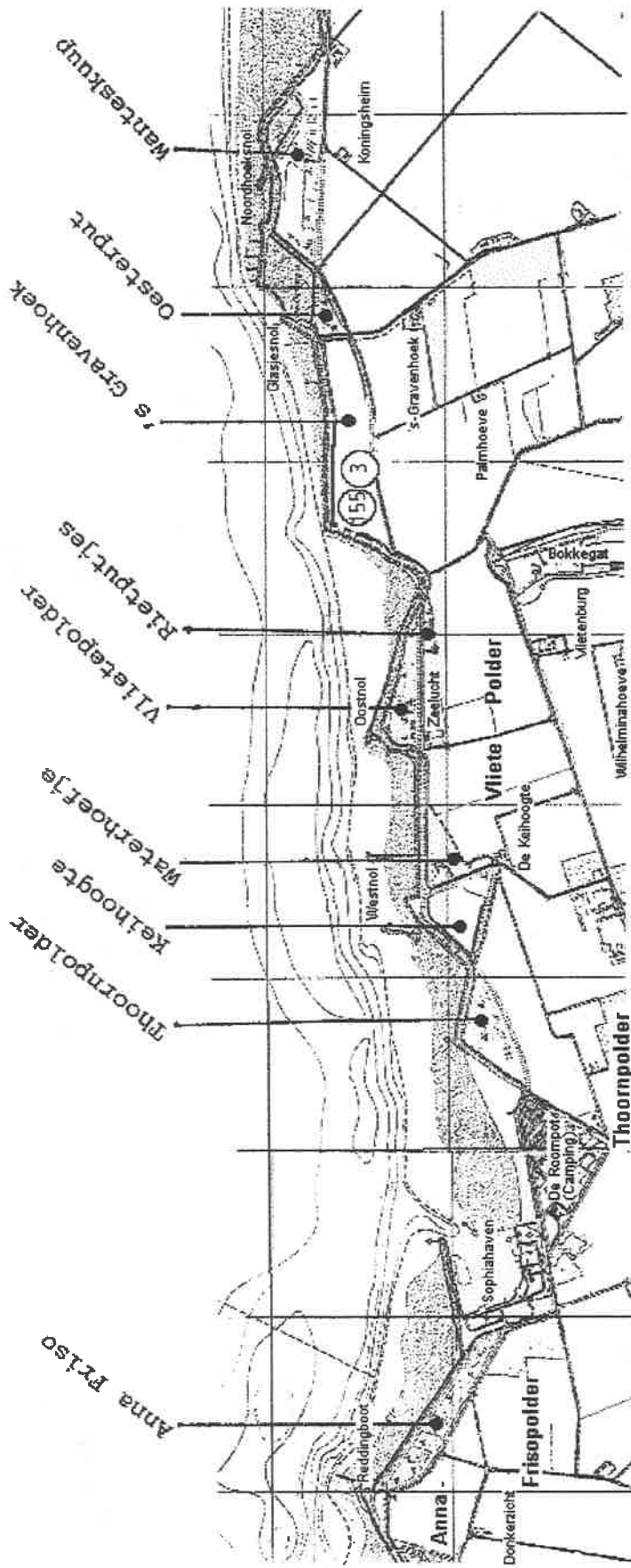
SOORTKAARTEN

Bruine Kiekendief

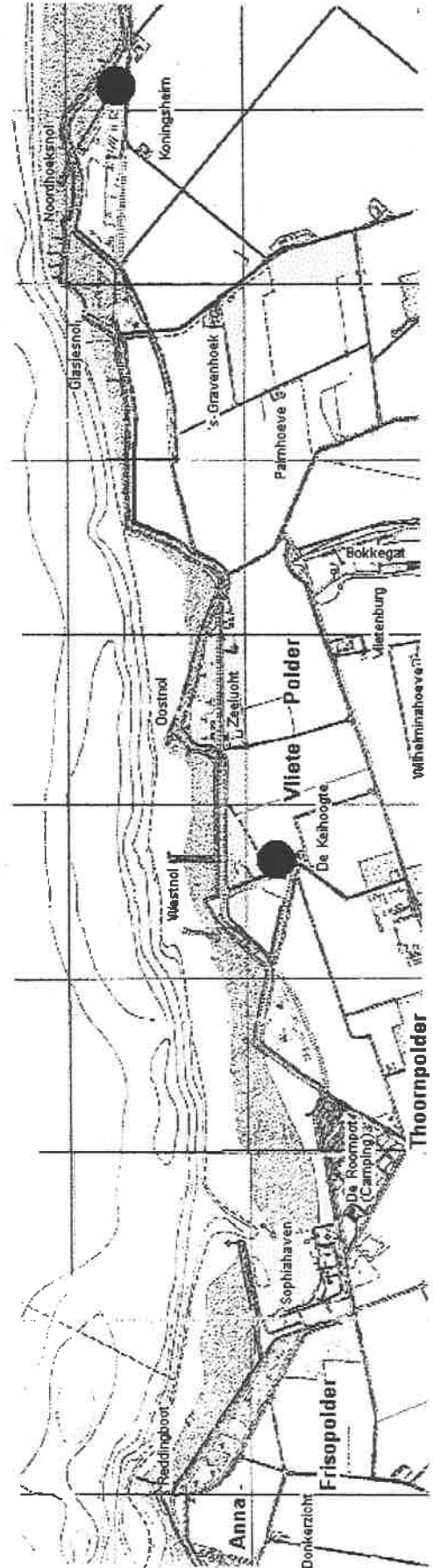
Waterral

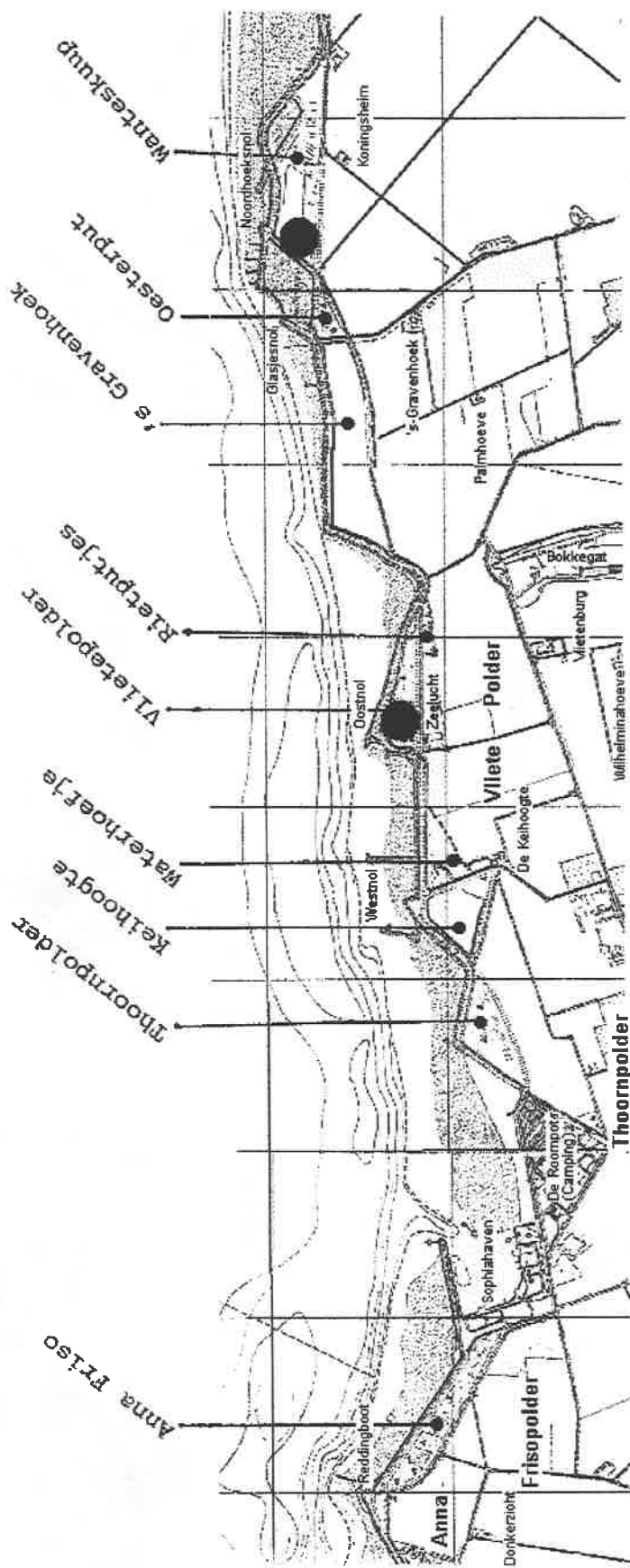
Visdief

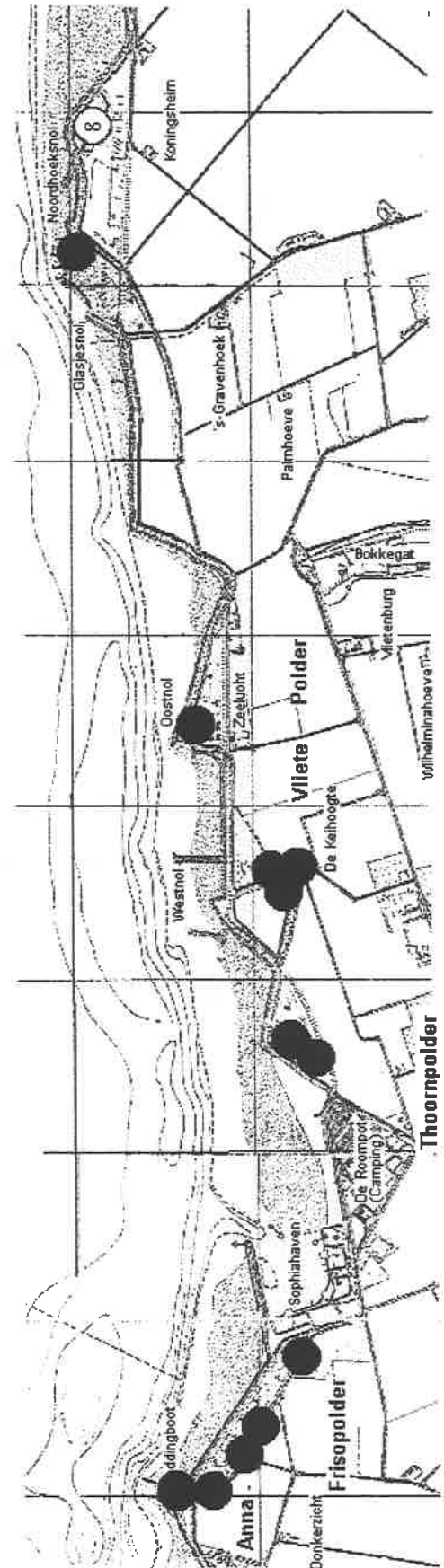
Kluut

Grutto

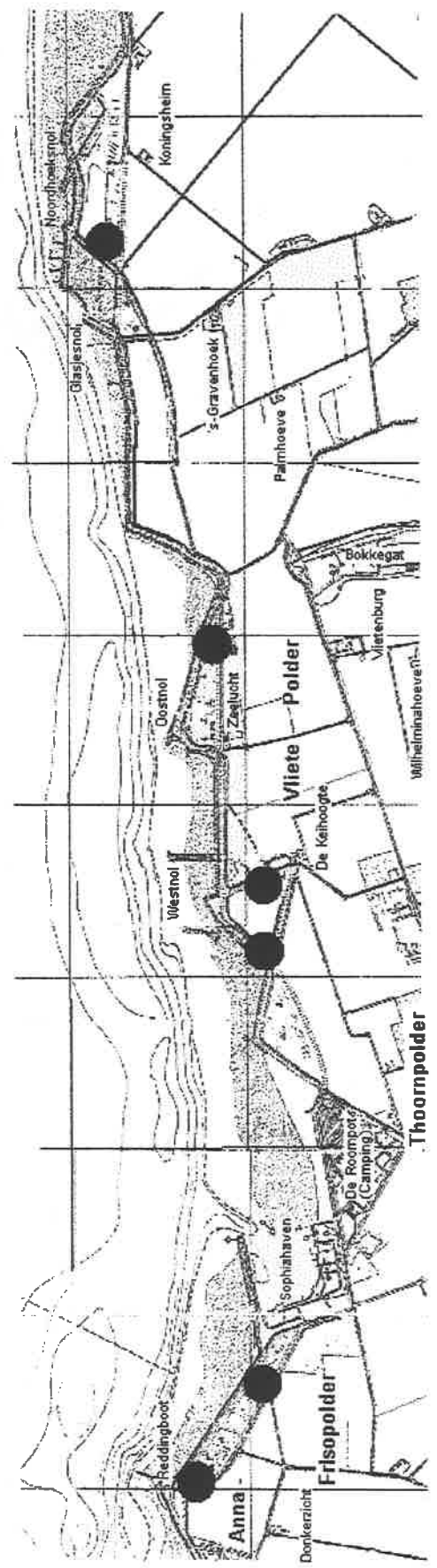
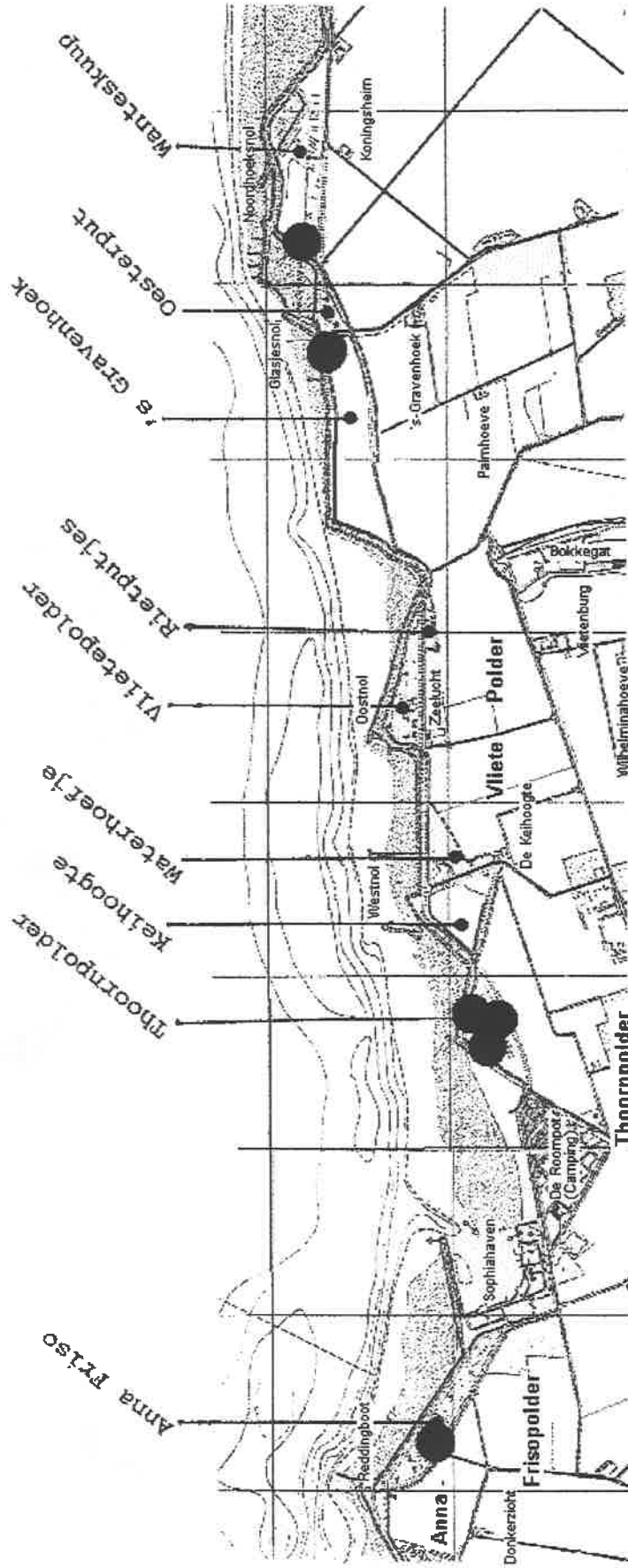

Tureluur

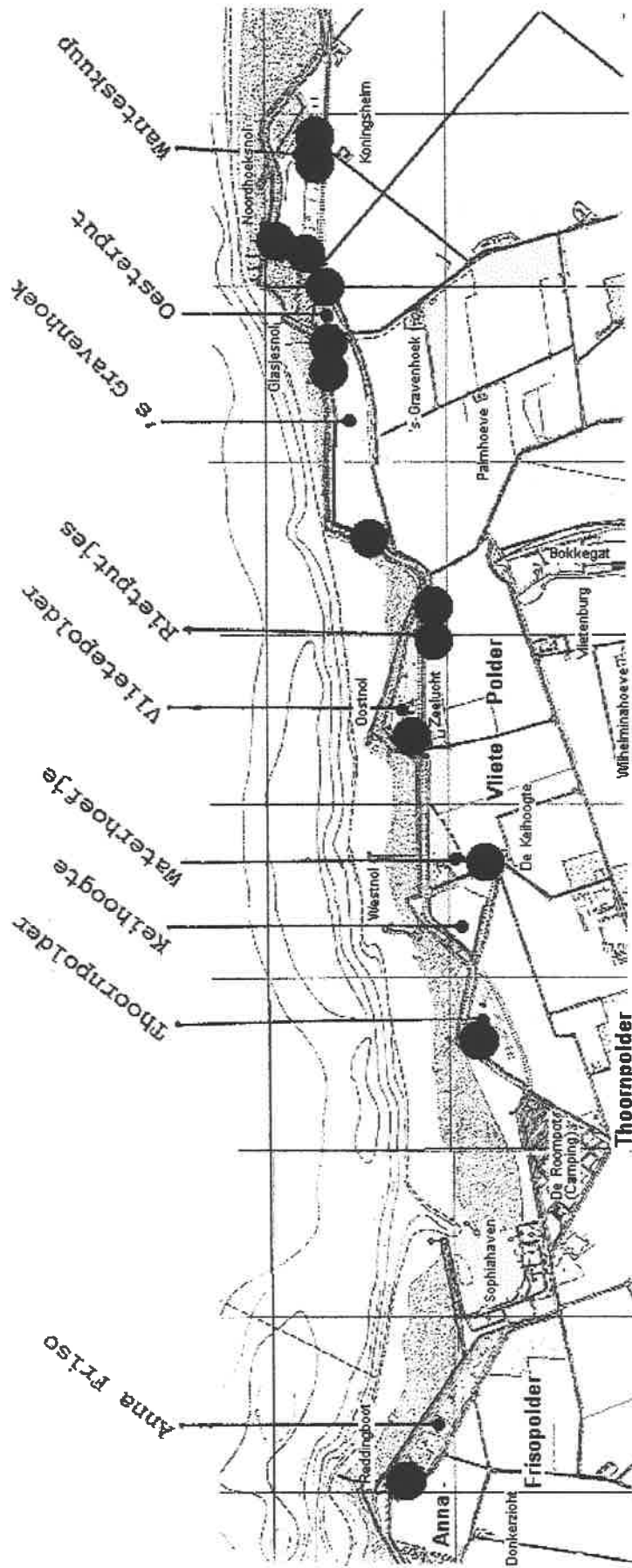
Baardmannetje

Patrijs

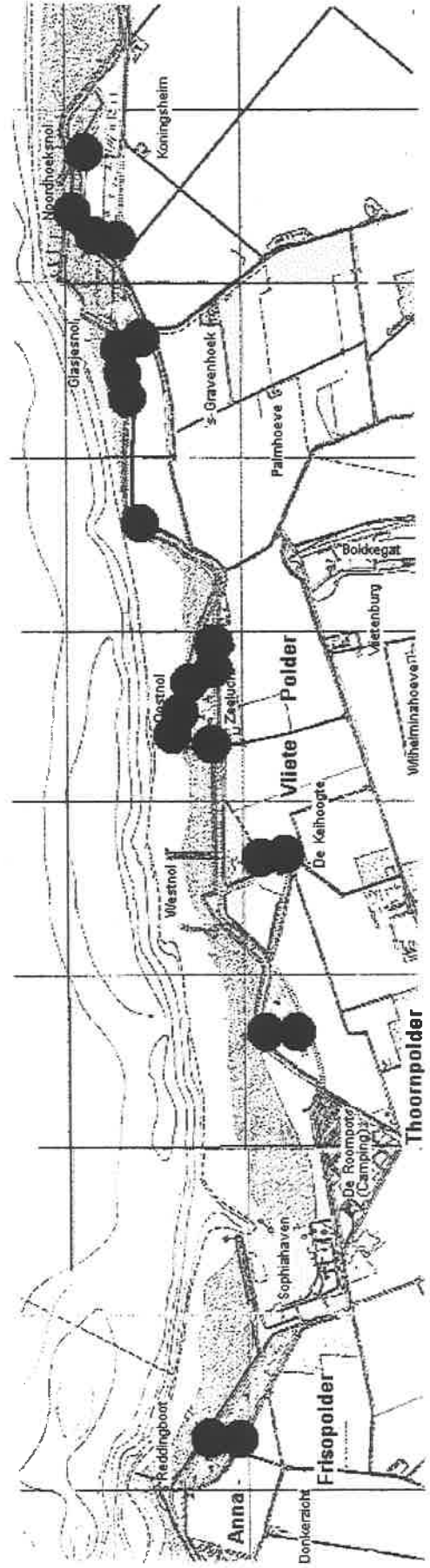

SOORTKAARTEN

Blauwborst

Rietzanger

BIJLAGE IX

Aantal bestede inventarisatie-uren per inlaag.
Afkortingen gebieden zie bijlage II.

Datum	Af	Tp	Kh	Wh	Vp	Rp	Gh	Op	Wk
3-3	1			$\frac{1}{4}$	1	$\frac{1}{4}$			
6-3				$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	
17-3		1	1	$\frac{1}{2}$					
23-3	$\frac{1}{4}$							$\frac{1}{4}$	
28-3					$\frac{1}{4}$				
1-4			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	1	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$		
2-4	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{2}$				
6-4			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	
13-4		1	1	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{4}$			
15-4	$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{2}$						
18-4				$\frac{1}{2}$					
19-4	$\frac{1}{2}$				1	$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
21-4			$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	1		$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$
22-4	$1\frac{1}{4}$								
26-4					$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$
30-4	$1\frac{1}{2}$				$1\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$		
1-5					$\frac{1}{2}$				
3-5						$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$		
5-5	$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
7-5							$\frac{1}{2}$		
11-5							$\frac{1}{4}$		
12-5							$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$
13-5				$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$			
15-5		1	1	1					
16-5	$\frac{1}{4}$								
18-5		1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$					
19-5	$\frac{1}{4}$				$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$		
22-5							$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$
23-5	1								
26-5					$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	
4-6		1	1	$\frac{1}{4}$			$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
12-6							$\frac{1}{2}$		
13-6		$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$				$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
14-6					$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$			
16-6	$\frac{1}{4}$				1		$\frac{1}{2}$		
20-6						$\frac{1}{4}$			
21-6				$\frac{1}{4}$					
24-6	$\frac{1}{2}$								
27-6		1	1	$\frac{1}{4}$					1
30-6							$1\frac{1}{2}$		
1-7							$1\frac{1}{2}$		
3-7							$\frac{1}{2}$		
7-7			$\frac{1}{4}$						$\frac{1}{4}$
10-7					1	$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{4}$	
16-7		1							
18-7	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$				$\frac{1}{4}$			$\frac{1}{4}$
Totaal	9	9	$7\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	11	4	$7\frac{1}{2}$

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry, no matter how small, should be recorded to ensure the integrity of the financial statements. This includes not only sales and purchases but also expenses and income. The document provides a detailed explanation of how to categorize these transactions correctly, ensuring they are recorded in the appropriate accounts. It also discusses the importance of regular reconciliations to identify any discrepancies early on and correct them before they become significant.

The second part of the document focuses on the preparation of the financial statements. It outlines the steps involved in calculating the net income, which is a key indicator of the company's profitability. This involves summing up all revenues and subtracting all expenses, including depreciation and amortization. The document also discusses the importance of providing a clear and concise explanation of the results, highlighting the factors that contributed to the company's performance. It provides a template for the financial statements, ensuring that all required information is included and presented in a professional manner.

The final part of the document discusses the importance of transparency and accountability in financial reporting. It emphasizes that the financial statements should be prepared in accordance with the applicable accounting standards and regulations. This ensures that the information is reliable and comparable to other companies in the industry. The document also discusses the importance of providing a clear and concise explanation of the results, highlighting the factors that contributed to the company's performance. It provides a template for the financial statements, ensuring that all required information is included and presented in a professional manner.

